

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

ROK IV

31 SIER. 1953

1953

Nr. 32 (115)

Nr. egz.

320

Tylko do użytku służbowego

I. POLITYKA GOSPODARCZA

Związek Socjalistycznych Republik Rad	Rozwój przemysłu konsumpcyjnego	1
	Nowe zadania przemysłu włókiennego i jedwabniczego ..	2
Albańska Republika Ludowa	Wykonanie planu rozwoju gospodarki narodowej w II kwartale 1953 r.	4
	Stosunki gospodarcze z krajami obozu demokratycznego	5
Bułgarska Republika Ludowa	Obniżka cen i podatków	5
Chińska Republika Ludowa	Wielka baza hutnicza	6
Czechosłowacja	Wzrost dobrobytu ludności	8
Niemiecka Republika Demokratyczna	Wykonanie planu gospodarczego na II kwartał 1953 r.	8
Rumuńska Republika Ludowa	Komunikat o wynikach wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej za II kwartał i pierwsze półrocze 1953 r.	12
Węgierska Republika Ludowa	Wykonanie planu gospodarczego na II kwartał 1953 r.	14
Irlandia	Sytuacja gospodarcza	17
Portugalia	Sytuacja gospodarcza	20
Szwajcaria	Sytuacja gospodarcza	23
Szwecja	Sytuacja gospodarcza	27
Ceylon	Sytuacja gospodarcza	37
Egipt	Sytuacja gospodarcza	41
Hong Kong	Sytuacja gospodarcza	44
Stany Zjednoczone	Sytuacja gospodarcza	47

(spis rzeczy pozostałych działów - patrz 3-cia strona okładki)

Kraje Obozu rad

ZWIAZEK SOCIALISTYCZNYCH REPUBLIK RAD

Rozwój przemysłu konsumpcyjnego

Osiągnięcia gospodarki I półrocza 1953 r., jak również lat ubiegłych - 1951 i 1952 - wskazują, że zadania piątego 5-letniego planu uprzemysłowienia ZSRR są realizowane pomyślnie, dzięki czemu globalna wielkość produkcji przemysłowej w 1953 r. będzie około 2 1/2 raza większa, aniżeli w 1940 r.

Podstawą stałego wzrostu wszystkich gałęzi gospodarki narodowej jest przemysł socjalistyczny, a przede wszystkim przemysł ciężki. W ostatnich 28 latach produkcja środków produkcji wzrosła w ZSRR mniej więcej 55 razy. Budżet państwowy na rok bieżący zapewnia dalszy postęp techniczny przemysłu, zaopatrzenie w maszyny i części zamienne.

W chwili obecnej istnieją w ZSRR wszystkie możliwości dla szybszego rozwoju przemysłu produkującego artykuły konsumpcyjne. Gigantyczny wzrost przemysłu ciężkiego stworzył możliwość dalszego rozwinięcia przemysłu lekkiego i spożywczego oraz znacznego zwiększenia wydajności gospodarki rolnej.

Najpilniejszą sprawą - powiedział w swoim przemówieniu na piątej sesji Rady Najwyższej ZSRR tow. Malenkov - jest znaczne podwyższenie w ciągu 2-3 lat zaopatrzenia ludności w żywność i towary przemysłowe - mięso i produkty mięsne, ryby i przetwory rybne, masło, cukier, wyroby cukiernicze, tkaniny, odzież, obuwie, naczynia kuchenne, meble i inne artykuły codziennego użytku. W wykonaniu tego założenia, partia komunistyczna nakreśliła konkretne środki zabezpieczające wzrost produkcji wyrobów powszechnego użytku. Środki te mają na celu podniesienie dalszego rozwoju rolnictwa, zaopatrującego ludność w środki żywnościowe, a przemysł lekki - w surowce.

Socjalistyczna gospodarka rolna, opierająca się na stale rosnącej potęgze przemysłu, osiągnęła znaczne postępy w rozwoju. Przemysł zaopatrzył gospodarke rolną w nowoczesne urządzenia techniczne, co umożliwiło całkowite zmechanizowanie wielu robót, ulżyło w pracy chłopstwu i zwiększyło wydajność jego pracy. ZSRR jest zaopatrzony w dostateczną ilość zboża. Znacznie powiększyło się, w porównaniu z okresem przedwojennym, zaopatrzenie w produkty zwierzęce, zwiększyła się również produkcja bawełny i buraków cukrowych.

Według piątego planu 5-letniego, produkcja artykułów powszechnego użytku winna wzrosnąć w 1955 r. mniej więcej o 65%, w porównaniu z rokiem 1950-ym. Rząd radziecki uznał jednak za konieczne plan ten znacznie przekroczyć. Przemysł lekki i spożywczy już w bież. roku zwiększył produkcję tkanin, obuwia, konfekcji, a także różnych produktów żywnościowych. W ten sposób

ludność otrzyma, oprócz towarów wartości 512 mld. rubli, początkowo przewidzianych na okres od kwietnia do grudnia 1953 r. dodatkową ich ilość na sumę 32 mld. rubli.

Z każdym rokiem będzie wzrastać potok towarów przemysłowych i spożywczych. Partia komunistyczna postawiła za zadanie przygotowanie w najbliższych 2-3 latach takiej ilości produktów, aby w każdym mieście i w każdym okręgu wiejskim można było nabyć wszystkie niezbędne towary. Wraz z powiększeniem się ilości towarów przemysłowych i spożywczych podniesie się również ich

W trosce o maksymalne zaspokojenie potrzeb ludności, partia i rząd poświęcają wiele uwagi budownictwu mieszkaniowemu, podniesieniu opieki lekarskiej dla ludności, rozbudowie szkół i przedszkoli. Wydatki na budownictwo mieszkaniowe w roku bieżącym są 4-krotnie wyższe od wydatków na ten cel w przedwojennym roku 1940-ym.

Nowe zadania przemysłu wełnianego i jedwabniczego

Na piątej sesji Rady Najwyższej ZSRR partia i rząd proponowały podjęcie szeregu kroków, mających na celu zwiększenie produkcji artykułów powszechnego użytku. Między innymi znaczna część tych zarządzeń dotyczyć będzie zaopatrzenia ludności w tkaniny wełniane i jedwabne, których produkcja, pomimo że w ostatnich latach znacznie wzrosła, wciąż jeszcze nie jest wystarczająca dla zaspokojenia stale rosnącego zapotrzebowania ludności.

Produkcja tkanin wełnianych w przedsiębiorstwach Ministerstwa Przemysłu Lekkiego i Spożywczego zwiększy się w roku bieżącym o 75,8%, w porównaniu z rokiem 1940, i o 30% - w porównaniu z 1950 r. W roku 1954/1955/ ilość tkanin gotowych powinna wzrosnąć, w porównaniu z 1950 r. - o 55%, w 1955 r. - o 72%, a w 1956 r. będzie dwukrotnie wyższa. W roku 1954 będzie wyprodukowana taka ilość tkanin wełnianych, jaka była przewidziana na rok 1955. Innymi słowy, zadania piątego planu pięcioletniego - w odniesieniu do tkanin wełnianych - będą wykonane na rok przed terminem. Osiągnięto to dzięki lepszemu wykorzystaniu urządzeń i udoskonaleniu technologii produkcji. W ostatnich latach pracownicy przemysłu wełnianego zdobyli duże doświadczenie w walce o lepsze wykorzystanie istniejących urządzeń i podwyższenie wydajności pracy. Wzrost produkcji włókienniczej będzie również osiągnięty dzięki przebudowie już istniejących przedsiębiorstw i zaopatrzeniu ich w najnowsze urządzenia techniczne. W związku z tym zaprojektowane zostało rozszerzenie i przebudowanie 35 przędzalni, tkalni i wykańczalni. W trakcie przebudowy fabryk nastąpi wymiana starych urządzeń na nowe maszyny i warsztaty tkackie i mechanizacja pracy, wykonywanej dotychczas ręcznie. Dzięki takiej przebudowie, znacznie wzrośnie zdolność produkcyjna istniejących przedsiębiorstw. Na skutek przebudowy i rozbudowy istniejących fabryk, kraj w ciągu najbliższych dwóch lat uzyska dodatkowo ponad 44 mln metrów tkanin wełnianych.

Ważnym czynnikiem zwiększenia produkcji tkanin wełnianych będzie uruchomienie nowych przedsiębiorstw. W ciągu najbliższych

Najszerszych 3-ech lat będą wybudowane nowe, potężne kombinaty włókiennicze w miastach: Czernihowie, Kańsku, Mińsku, Iwanowie, Krasnodarze, Frianowie w okręgu Briańskim oraz kombinat wykończenia tkanin w Moninie. Już w końcu 1954 r. kraj będzie otrzymywał tkaniny włókiennicze z kombinatu mińskiego i krasnodarskiego.

Podjęte już zostały odpowiednie kroki dla zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania ludności na wysokogatunkowe tkaniny włókiennicze. W tym celu przewiduje się znaczne zwiększenie produkcji tkanin kamgarnowych, na które istnieje duże zapotrzebowanie. W roku bieżącym wyprodukuje się prawie 3 razy więcej tkanin kamgarnowych niż w 1940 r., a o 35% więcej niż w 1950 r. W 1954 r. produkcja tych tkanin wzrosła o 65%, a w roku 1956 - o 2,3 raza w porównaniu z 1950 r.

Szczególnie znacznie wzrosła produkcja kamgarnów wysokogatunkowych czysto wełnianych - koworkotu, gabardiny, bostonu, koworkotu "fluks", gatunków "udarnik", "metro" i innych. Już w roku bieżącym rzuci się na rynek o 67% więcej takich tkanin, niż w roku 1950. W roku 1954 produkcja tych tkanin wzrosła o 150%, w 1955 r. - o 275%, a w roku 1956 - o 375% - w porównaniu z 1950 r.

Znacznie zwiększy się wyrób tkanin wełnianych okryciowych z czystej wełny takich, jak: sukna, welury tzw. "stolicznyj", "beltycki" i in. Znacznie rozszerzy się produkcja czysto wełnianych tkanin gat. "kastor", "flancla" itd.

Narówni ze wzrostem produkcji sukna z cienkiej wełny, szybko zwiększy się podaż tkanin okryciowych z grubej wełny, np. tzw. "bobrika" - wysokogatunkowej tkaniny, wykonanej z grubej wełny - w roku bieżącym zwiększy się prawie 2-krotnie, a w 1954 r. - 3-krotnie, w porównaniu z 1950 r. Poczynając od roku bieżącego, będzie zwiększać się produkcja materiałów wzorzystych, krepcowych i innych.

W roku bieżącym przedsiębiorstwa Ministerstwa Przemysłu Lekkiego i Spożywczego wypuszczą na rynek prawie 6 razy więcej tkanin jedwabnych niż w 1940 r. W tej liczbie produkcja tkanin ze sztucznego włókna wzrosła - w porównaniu z okresem przedwojennym - o 8,7 raza.

Wielkość produkcji tkanin jedwabnych już w 1953 r. przewyższyła poziom produkcji przewidzianej w piątym planie 5-letnim na rok 1955. Innymi słowy - piąty 5-letni plan produkcji tkanin jedwabnych będzie wykonany o dwa lata wcześniej.

Pomimo poważnego wzrostu produkcji, ilość produkowanych tkanin jedwabnych wciąż jeszcze nie zaspokaja zapotrzebowania ludności. Dlatego też w ciągu najbliższych lat produkcja ich, łącznie z tkaninami z tzw. włókna ciętego, nadal będzie wzrastać. Produkcja tkanin z jedwabiu naturalnego i sztucznego oraz z włókna ciętego wzrosła i wyniesie w 1954 r. o 4 razy więcej, w 1955 r. - o 4,5 raza więcej, a w roku 1956 - ponad 5 razy więcej w porównaniu z 1950 r. Należy nadmienić, że wielkim powodzeniem cieszą się tkaniny ze sztucznego włókna z powodu niskiej ich ceny, dobrego gatunku, żywych kolorów i ładnych wzorów. Już w 1954 r. ma być wykonanych tych tkanin 11 razy więcej niż w 1940 r.

W celu podniesienia jakości tkanin, planuje się rozszerzenie ~~zastosowania~~ wzorów w przedsiębiorstwach wykańczających jedwab, szczególnie w kombinatach jedwabniczych Leninabudu i Darnicy oraz w kombinacie "Rigas Audums". Przewiduje się znaczne zwiększenie produkcji tkanin nie zbiegających się, co da się osiągnąć drogą ustawienia specjalnych agregatów. Oczekuje się także polepszenia wykańczania tkanin jedwabnych, do czego dopomoże zastosowanie specjalnych urządzeń wykończeniowych.

Ministerstwo Przemysłu Lekkiego i Spożywczego nakreśliło konkretne środki w celu rozszerzenia asortymentu tkanin ze sztucznego jedwabiu. W tym celu opracowuje się dużą ilość nowych wzorów. W 1954 r. w przemyśle jedwabniczym ma być skomponowane około 800 nowych rysunków wzorów.

W najbliższych latach zwiększy się poważnie ilość tkanin kostiumowych i krepowych ze sztucznego jedwabiu. Zwiększa się produkcję tkanin tzw. krepy "oktiabrowskiej", "moskiewskiej", "crêpe-satin". Powiększy się asortyment tkanin ciężkich ze sztucznego włókna. Podjęta będzie produkcja tkanin krepowych i modelowych.

W celu umożliwienia rozwoju przemysłu jedwabniczego w ciągu najbliższych 3-ech lat, konieczna jest przebudowa i rozbudowa 11 już istniejących przedsiębiorstw. Duża ilość tkackich warsztatów i wrzecion w tych przedsiębiorstwach będzie musiała być zastąpiona przez bardziej nowoczesny sprzęt szybrościowy.

Oprócz przebudowy i rozbudowy fabryk już istniejących, powstanie cały szereg przedsiębiorstw, do liczby których zalicza się: tkalnie jedwabiu w m. Kalininie, kombinat jedwabniczy w Darnicy i Krasnojarsku. Budowa ich pozwoli już w 1954 r. poważnie zwiększyć produkcję tkanin jedwabnych.

/m/

ALBANSKA REPUBLIKA LUDOWA

Wykonanie planu rozwoju gospodarki narodowej w II kwartale 53 r.

Urząd Statystyczny Albańskiej Republiki Ludowej ogłosił następujące dane o wykonaniu planu na II kwartał b.r.

Plan globalnej produkcji został wykonany w 97,1%, przy czym wzrosła ona w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. o 29%, w porównaniu do roku ubiegłego. Produkcja przemysłu państwowego osiągnęła 125,5%, przemysłu miejscowego - 137,5%, spółdzielczości rzemieślniczej - 128,1%, zakładów przemysłowych spółdzielczości spóżywców 114,8%. Produkcja zakupów bitumicznych wzrosła o 12,3%, węgla brunatnego - o 41,4%, rudy chromowej o 15%, energii elektrycznej - o 37,8%, tkanin bawełnianych - o 114%.

Powierzchnia zasiewów wzrosła w porównaniu z II kwart. ub. roku o 2,1%. Zwiększyła się powierzchnia upraw technicznych: buraków cukrowych - o 9,7%, bawełny - 10,5%, tytoniu - 16,2%.

park traktorowy państwowych ośrodków maszynowych powiększył się o 28,3%, wielkość prac polnych wykonanych przez ośrodki maszynowe wzrosła o 24%. Plan II kwartału został wykonany w 99,1% odnośnie przewozu towarów, a w 104% w odniesieniu do przewozu pasażerów. W porównaniu z II kwartałem ub.r. przewóz towarów wszelkimi środkami transportu wzrósł o 18,3%. Rozmiary robót budowlanych, wykonanych przez Ministerstwo Budownictwa wzrosły o 53%, a przez budownictwo lokalne - o 27,1%. Ukończono budowę tamy, kanału nawadniającego Peqin - Kawaja, obliczonego na nawodnienie 7.000 ha uprawnych gruntów. Plan obrotu towarów powszechnego użytku w sektorze socjalistycznym został wykonany w 104%.

Ludność otrzymała o 39,1% więcej towarów, niż w odpowiednim okresie ub. roku.

Liczba robotników zatrudnionych w przemyśle podniosła się o 18,3%, w budownictwie - o 11,3%, w transporcie zaś - o 5,4%.

/sk/

Stosunki gospodarcze z krajami obozu demokratycznego

Systematycznie umacniają się stosunki gospodarcze Albanii ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, oparte na szczerej współpracy i wzajemnej pomocy. Wymiana handlowa Albanii z tymi krajami ma za podstawę długoterminowe umowy handlowe przewidujące kredyty.

W roku bieżącym rząd albański zawarł umowę o wymianę handlową z ZSRR na rok 1953; długoterminowe umowy handlowe płatniczo zostały zawarte również z Węgierską Republiką Ludową na lata 1953-1955, z NRD i Polską na lata 1954-1955, jak również jednoroczne umowy i protokoły w sprawie wymiany towarowej, płatności i dostaw na kredyt z większością krajów demokratycznych.

Główne pozycje importu albańskiego stanowią - maszyny, środki transportowe, urządzenia dla kopalń i fabryk, chemikalia itd. W roku ubiegłym artykuły powszechnego użytku, tkaniny i artykuły żywnościowe - stanowiły 25% całego importu.

Naczelne miejsce w wymianie handlowej Albanii zajmuje ZSRR, którego udział wyniósł w I półroczu b.r. 39,6% obrotów albańskiego handlu zagranicznego. Między innymi Albania importuje z ZSRR kompletne urządzenia dla zakładów przemysłowych. Obroty handlowe Albańskiej Republiki Ludowej z krajami obozu demokratycznego wzrosły w ciągu I półroczu b.r. o 6,8% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Głównymi pozycjami eksportu Albanii są takie artykuły jak ropa naftowa, smoła bitumiczna, ruda chromowa, miedź, artykuły rolnicze, jak np. wełna, skóry, oliwa, owoce cytrusowe i inne.

Obniżka cen i podatków

Uchwałę Rady Ministrów Bułgarskiej Republiki Ludowej i Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Bułgarii zostały obniżone ceny detaliczne towarów powszechnego użytku.

Dzięki nowej obniżce państwowych cen detalicznych, sam tylko handel państwowy i spółdzielczy umożliwi ludności zaoszczędzenie 900 mln lewów rocznie.

Uchwała przewiduje następującą obniżkę cen żywności: chleba - o 11-14%, pieczywa pszennego - o 11-20%, maki pszennej - o 15%, kaszy miannej - o 12%, makaronu - o 20%, tłuszczów roślinnych - o 10-11%, słoniny - o 10%, produktów mleczarskich - o 4-5%, sera - o 10-11%, mięsa - o 10%, ryb i kawiorków - o 10%, przetworów owocowych i jarzynowych - o 5-10%, jabłek i winogron - o 20%, owoców suszonych - o 10%, wyrobów cukiernych - o 4-15%, napojów alkoholowych - o 10-20%, piwa - o 12%.

Obniżone zostały również ceny artykułów przemysłowych: tkanin bawełnianych przeciętnie o 15%, wełnianych - o 4-18%, jedwabnych - o 5-10%, trykotaży - o 5-10%, pończoch - o 5-10%, gotowej odzieży - o 5-18%, obuwia - o 5-10% oraz ceny materiałów budowlanych, galanterii, towarów perfumeryjnych, zabawek, artykułów sportowych i innych.

Uległy również obniżce ceny potraw w restauracjach, stołówkach i innych zakładach żywienia zbiorowego.

Niezależnie od tego - na wniosek Rady Ministrów Bułgarii, Prezydium Zgromadzenia Narodowego wydało dekret o zmianie ustawy o podatku dochodowym. Przewiduje on znaczne obniżenie podatku dochodowego od osób utrzymujących się z rolnictwa i z wolnych zawodów.

/m/

CHIŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

Wielka baza hutnicza

Główna uwaga Chin Ludowych w pierwszym roku planu pięcioletniego skoncentrowana jest na przemyśle hutniczym. W obwili obecnej trzynastce wielkich zakładów znajduje się w toku odbudowy i dalszej rozbudowy, jednocześnie zaś powstają nowe huty. Ogólna produkcja przemysłowa w 1953 r. będzie o 23% wyższa niż w 1952 r. Produkcja surowki wzrośnie w tym roku o około 14%, stali o 23%, a wyrobów walcowanych o 35%.

Dotychczasowe osiągnięcia chińskich hutników znajdują swój wyraz we wzroście produkcji surowki i stali w okresie ostatnich trzech lat. Jeśli przyjmie się najwyższy poziom produkcji przedwojennej za równy 100, to produkcja surowki podniosła się z 11% w 1949 r. do 104% w 1952 r., produkcja stali z 18% do 167%, a wyrobów walcowanych z 16% do 188%.

Do tych osiągnięć przyczyniki się w znacznej mierze prowincje północno-wschodnie /Mandżuria/ posiadające poważny przemysł hutniczy.

Przemysł hutniczy prowincji północno-wschodnich został rozbudowany przez japońskich okupantów w latach przygotowań do drugiej wojny światowej i w czasie jej trwania. W roku 1936 produkcja surowki wynosiła zaledwie 630.000 ton. W 1943 r.

sięgnęła ona już 1,9 mln ton, a w 1944 podniosła się do 2,1 mln ton. Udział dzisiejszych prowincji północno-wschodnich w ogólnej produkcji przemysłowej Chin wynosił w 1943 r. w wydobywaniu węgla 40%, w produkcji surowki 87%, w produkcji stali 93%, i w produkcji energii elektrycznej 78%. Anszan, ośrodek hutniczy dawniejszej Mandżurii, musiał jednakowoż dostarczać swoją produkcję surowki i stali wyłącznie dla japońskiego przemysłu wojennego.

Po rozbiciu imperializmu japońskiego przez armię radziecką przemysł hutniczy podupadł pod rządami Kuomintangu. Po wyzwoleniu Anszanu przez Armię Ludową w zimie 1948 r. zakłady przemysłowe znajdowały się w stanie zupełnego zniszczenia.

Przy wydatnej pomocy Związku Radzieckiego udało się w ciągu ośmiu miesięcy uruchomić huty i stalownie oraz rozpocząć produkcję stali. W ciągu jednego tylko roku /1952/ produkcja surowki wzrosła w Chinach północno-wschodnich o 23%, stali o 38%, wyrobów walcowanych o 32%, a węgla o 30%. W 1952 r. produkcja Anszanu przekraczała już o 1/3 szczytowy poziom z okresu okupacji japońskiej.

Szybka odbudowa Anszanu przyczyniła się w zasadniczy sposób do tego, że w ciągu trzech lat zdołano odbudować przemysł hutniczy i stalowy, w całych Chinach, na co eksperci kapitalistyczni przewidywali 15 lat.

Okres odbudowy Anszanu został zakończony. Rozpoczęła się planowa rozbudowa. Duże ilości potrzebnego surowca są łatwo dostępne. Zasoby rudy żelaznej w Chinach północno-wschodnich szacuje się na około 7 mld ton, z czego 75% koncentruje się w położonej w pobliżu granicy koreańskiej prowincji Liautung, w której znajduje się Anszan. W okolicy miasta znajdują się oprócz bogatych złóż rudy żelaznej również duże pokłady węgla.

Ważny czynnik stanowi ogólne położenie Anszanu przy linii kolejowej Mukden-Dairen ułatwiającej przywóz wyposażenia przemysłowego ze Związku Radzieckiego i z zakładów budowy maszyn Chin północno-wschodnich. W celu ułatwienia dowozu węgla i rudy żelaznej z półwyspu Szantung rozpoczęto budowę kanału długości 200 km, który połączy Anszan z Mukdenem i Jiningiem nad zatoką Liautung.

W chwili obecnej wysiłki nad rozbudową Anszanu koncentrują się na trzech odcinkach: w hucie najnowszej konstrukcji, której proces produkcyjny od załadowania pieca do wytopu surowki jest całkowicie zautomatyzowany, na walcowni, której produkcja roczna wystarczy na wybudowanie sześciu fabryk traktorów o zdolności produkcyjnej 40.000 traktorów każda oraz fabryce rur bez szwów, której roczna produkcja rur po ustawieniu ich w prostej linii, zajęłaby długość 3.600 km.

Anszan, jako ośrodek hutniczy nowych Chin, będzie się różnił od dawnego Anszanu, że stanie się wzorem mechanizacji i automatyzacji w przemyśle hutniczym. Pierwszy całkowicie zautomatyzowany wielki piec został rozpalony już 3 marca r. W nowej walcowni dzięki automatyzacji procesu produkcyjnego zatrudnionych będzie tylko 640 robotników. W wyniku nowego wyposażenia technicznego wydajność pracy w zakładach Anszanu zwiększy się 4 1/2 do 5-krotnie.

Tak duże przedsięwzięcie wymaga czynnego poparcia całego narodu. Ze wszystkich części kraju przybywają robotnicy, studenci i inżynierowie aby wziąć udział w rozbudowie przemysłu hutniczego. Ludność Anszanu wzrosła dwukrotnie od 1949 r. W roku ubiegłym wybudowano 200.000 m² powierzchni mieszkalnej dla nowoprzybywających robotników, a dalszych 400.000 m² zostanie ukończonych w roku bieżącym.

/R/

Wzrost dobrobytu ludności

Sukcesy budownictwa socjalistycznego w Czechosłowacji przyczyniają się do stałego podnoszenia się stopy życiowej ludności. Tak np. realna płaca robotników wzrosła o przeszło 25% w porównaniu z poziomem płac w Czechosłowacji burżuazyjnej. W wyniku zniesienia systemu kartkowego i przeprowadzenia reformy pieniężnej nastąpił dalszy wzrost stopy życiowej mas pracujących Czechosłowacji.

Obecnie mieszkańcy miast i wsi kupują więcej towarów przemysłowych i artykułów spożywczych. Sprzedaż produktów spożywczych w czerwcu w porównaniu z kwietniem b.r. wzrosła następująco: chleba - o 2,6%, innego pieczywa - o 56%, cukru - o 30,5%, mięsa - o 14,8%, konserw mięsnych - o 184,7%, sera - o 159,9%, masła śmietankowego - o 77,8%, ryżu - o 644,9%, kaszy - o 48,3%. Poprawiła się również jakość i zwiększyła ilość sprzedawanych w sklepach towarów. Poważnie zwiększył się wybór tkanin bawełnianych, wełnianych i jedwabnych, konfekcji, obuwia, mebli, rowerów, odbiorników radiowych, aparatów telewizyjnych, fotograficznych itd.

Zostały również znacznie obniżone taryfy kolejowe, ceny biletów pasażerskich za przejazdy krótkodystansowe są obecnie prawie o połowę tańsze niż w 1937 roku. Znacznej obniżce uległy również bilety pracownicze w komunikacji podmiejskiej.

/sz/

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

Wykonanie planu gospodarczego

na II kwartał 1953r.

Centralny Urząd Statystyczny przy Państwowej Komisji Planowania opublikował komunikat o wykonaniu planu gospodarczego na II kwartał 1953 r.

Z komunikatu tego wynika, że plan globalnej produkcji przemysłowej został wykonany w II kwartale b.r. w 98%, przy czym wskaźnik produkcji przemysłowej wzrósł do 110,4% w stosunku do tego samego okresu ubiegłego roku.

Przedsiębiorstwa państwowe zwiększyły swoją produkcję w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku do 114,5%.

Plan przekroczony został m.in. w następujących ważnych artykułach przemysłowych: stal walcowana, elektrostal, sole kwasowe, piryty, motory Diesla i motory gazowe dla statków, narzędzia i wyposażenia dla odlewni, konstrukcje stalowe, maszyny dla obróbki drewna, sprzęt rybacki, transformatory, soda kaustyczna, benzyna, kauczuk, i włókna syntetyczne, celuloza, włókiennicza, penicylina, szkło okienne, meble, dywany, modniki, firanki, pończochy i skarpetki, trykotaże, konfekcja, mięso i przetwory mięsne, spirytualia, piwo, papierosy, tygara.

Poniższa tabelka ilustruje rozwój produkcji poszczególnych gałęzi przemysłu w II kwartale b.r. w porównaniu z II kwartałem ub.r.

II kwartał 1952 = 100

Węgiel brunatny	109 %
Węgiel kamienny	104 %
Ruda żelazna	234 %
Ruda miedzi	123 %
Węgiel surowy	153 %
Stal surowa	115 %
Stal walcowana	117 %
Prąd elektryczny	137 %
Sprzęt hutniczy	200 %
Sprzęt górniczy	172 %
Samochody ciężarowe	309 %
Samochody lekkie	312 %
Samochody ciężarowe	258 %
Samochody elektryczne powyżej 100 kW	135 %
Samochody elektryczne " " "	167 %
Ruda kalcynowana	145 %
Kauczuk syntetyczny	113 %
Włókna syntetyczne	124 %
Włókna naturalne	119 %
Włókna sztuczne	107 %
Włókna jedwabne	110 %
Włókna celulozowe	110 %
Włókna bawełniane	131 %
Włókna leniane	132 %
Włókna konopiane	136 %
Włókna siemiane	129 %
Włókna lniane	127 %
Włókna z jedwabiu naturalnego	
Włókna sztuczne	139 %
Włókna bawełniane	106 %
Włókna leniane	118 %
Włókna konopiane	148 %
Włókna siemiane	128 %
Włókna lniane	111 %
Włókna z jedwabiu naturalnego	125 %
Włókna sztuczne	115 %

Pomimo wzrostu produkcji w porównaniu z r.ub. plan produkcji niektórych ważnych pozycji nie został w pełni wykonany, jak np.: energii elektrycznej, rudy żelaznej, rudy

miedzi, miedzi rafinowanej i elektrolitycznej, maszyn energo-
tycznych, turbin parowych powyżej 500 kW, karuzelówek powyżej
1600 mm ϕ , wagonów towarowych, ciężarówek, ciągników, genera-
torów elektrycznych, siarki, kwasu siarkowego, superfosfatów,
cegła, włókien sztucznych, papieru, motocykli, rowerów, błon
fotograficznych i kinematograficznych, tkanin wełnianych, try-
kotaż, artykułów żywnościowych, tłuszczów zwierzęcych, olejów
roślinnych, serów, margaryny, masła, połowu ryb i produkcji
przetworów rybnych.

Wydajność pracy w przemyśle państwowym wzrosła w II
kwartale bieżącego roku w porównaniu z II kwartałem ub.r. o
10%. Zatrudnienie w przemyśle państwowym wzrosło w tym czasie
o 3,2%.

Koszty własne w przemyśle państwowym /poza budownictwem/
obniżyły się w I półroczu 1953 r. o 2,4%, nie osiagając wytycz-
nych planu.

Prace wiosenne na roli przebiegały w porównaniu z ro-
kiem ubiegłym bardziej pomyślnie, a plan ich został wykonany
jak następuje:

Wykonanie w % planu
na 1953 r.

Rodzaj uprawy	gospodarstwa ogółem	gospodarstwa państwowe
zboża jare i strączkowe	99,8	100
rośliny oleiste	106,0	102
buraki cukrowe	99	98
ziemniaki	99	101

Wzrósł udział roślin oleistych, buraków cukrowych i ziem-
niaków w ogólnym obszarze uprawy. W wyniku terminowego wykona-
nia prac wiosennych i pomyślnych warunków atmosferycznych nale-
ży liczyć się z przedzielnym zbiorem zbóż i dobrym zbiorem bur-
ków cukrowych.

Pogłowie bydła wzrosło w porównaniu z drugim kwartałem
1952 r. jak niżej:

krówy	do	105 %
trzoda chlewna	"	106 %
owce	"	115 %

Państwowe ośrodki maszynowe zwiększyły swój stan posiada-
nia maszyn w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku w na-
stępujący sposób:

traktory	do	124 %
pługi traktorowe	"	113 %
kultywatory	"	172 %
siewniki rzędowe	"	175 %
snopowłazaki	"	134 %
kopaczki do ziemniaków	"	112 %

Bardzo znacznie wzrosły usługi ośrodków w porównaniu z
I półroczem 1952 r.:

prace traktorowe	do	203 %
prace polne	"	220 %
praca jednego trakto- ra 30 km	"	151 %

Wytyczne w zakresie zawierania umów planowych zostały wykonane w 105%, z czego 31% przypada na prace w spółdzielniach produkcyjnych. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne dobrze zorganizowały w I półroczu 1953 prace wiosenne na roli, stwarzając przesłanki dla uzyskania pomyslnych zbiorów. Rząd okazał spółdzielniom produkcyjnym poważną pomoc; wpłynęło to m.in. na zwiększenie pogłowia bydła. Spółdzielnie produkcyjne umocniły się również pod względem gospodarczym jak i organizacyjnym.

Plan przewozów towarowych został wykonany w II kwartale 1953 jak następuje:

ocznie	-	103 %
oleje	-	101 %
usługa śródlądowa	-	85 %
transport samochodowy	-	109 %

W porównaniu z II kwartałem 1952 r. osiągnięto wzrost:

do 112 %	do	112 %
"	"	115 %
usługa śródlądowa	"	106 %
transport samochodowy	"	110 %

Plan dziennego przeciętnego załadunku na kolejach został w II kwartale b.r. wykonany w 103 %. Przewidziany w planie czas przebiegu wagonów towarowych został w II kwartale b.r. utrzymany, natomiast zaplanowany przeciętny załadunek wagonów towarowych nie został osiągnięty.

W I półroczu 1953 r. inwestycje państwowe wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku do 127%; inwestycje na budownictwo wzrosły również do 127%. Plan przemysłu państwowego został w II kwartale 1953 r. wykonany w 98%. W porównaniu z analogicznym okresem ub.r. oznacza to jednak wzrost do 115%.

Ogólne obroty handlu zagranicznego i wewnątrzno-niemieckiego wzrosły w II kwartale b.r. w stosunku do II kwartału 1952 r. do 122%. Obroty ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami obozu pokoju wzrosły w tym czasie do 128%.

Wymiana towarowa z Niemcami zachodnimi i Berlinem zachodnim zwiększyła się od II kwartału ub. r., jednakże udział jej w ogólnych obrotach towarowych NRD jest jeszcze niewielki.

Plan obrotu towarowego w handlu detalicznym na II kwartale 1953 r. został wykonany tylko w 96%, przy czym na spółdzielczość przypada 113%, a na handel państwowy /HO/ - 92%. W cenach porównawczych ogólny obrót w II kwartale b.r. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. do 104%.

Zaopatrzenie ludności w mięso i przetwory mięsne, mleko, obuwie, wyroby dziane, wzrosło wprawdzie w stosunku do ub. r., jednakże plan zaopatrzenia ludności nie został w pełni wykonany. Spadło w porównaniu z II kwartałem ub.r. zaopatrzenie w tłuszcze, ryby, jaja i cukier. Ostatnio nastąpiła już poprawa na odcinku zaopatrzenia ludności w artykuły spożywcze wskutek odpowiednich kroków rządu oraz dzięki wydatniejszemu Związkowi Radzieckiemu.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej wydał szereg zarządzeń mających na celu wprowadzenie poprawek do planu gospodarczego na rok 1953 pod kątem poprawy stopy życiowej ludności. Należą do niej: zwiększenie produkcji oraz importu artykułów powszechnego użytku i żywności, podwyższenie zasiłków i innych świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, podniesienie prac zarobkowych niektórych grup robotników i urzędników, zniżka cen, ulgi podatkowe dla rzemiosła i gospodarki prywatnej oraz zmniejszenie wymiaru obowiązkowych dostaw dla chłopów.

/sł/

RUMUNSKA REPUBLIKA LUDOWA

Komunikat o wynikach wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej za II kwartał i pierwsze półrocze 1953 r.

W uzupełnieniu informacji z numeru 30/113 "WHZ" podajemy poniżej za prasą rumuńską obszerny wyciąg z komunikatu Centralnej Dyrekcji Statystycznej przy Radzie Ministrów P.R.L. o wynikach wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej za II kwartał 1953 r.

Państwowy plan globalnej produkcji przemysłowej za II kwartał b.r. wykonany został w 101,1%. Poszczególne ministerstwa wykonały plan jak następuje /w procentach/:

Ministerstwo Energii Elektrycznej i Przemysłu Elektrotechnicznego	108,6
Ministerstwo Przemysłu Naftowego	100,7
Ministerstwo Przemysłu Węglowego	99,4
Ministerstwo Przemysłu Hutniczego	98,5
Centralna Dyrekcja Kopaliń, Hutnictwa Metali Nieżelaznych i Kopaliń Rud	106,3
Ministerstwo Przemysłu Chemicznego	104,3
Przedsiębiorstwa Przemysłowe Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych	97,0
Ministerstwo Gospodarki Leśnej	126,6
Ministerstwo Przemysłu Drzewnego, Papierniczego i Celulozowego	104,8
Przedsiębiorstwa Przemysłowe Ministerstwa Kolei	115,0
Przedsiębiorstwa Przemysłowe Ministerstwa Transportu Morskiego i Lotniczego	109,2
Ministerstwo Przemysłu Lekkiego	103,3
Ministerstwo Przemysłu Spożywczego	101,3
Ministerstwo Przemysłu Mięsnego, Rybnego i Mleczarskiego	76,3
Ministerstwo Gospodarki Komunalnej i Przemysłu Miejsowego	102,4
Przedsiębiorstwa Przemysłowe Ministerstwa Zdrowia	106,9
Przedsiębiorstwa Przemysłowe Ministerstwa Handlu Zagranicznego	99,4

Przedsiębiorstwa Przemysłowe Generalnej
Dyrekcji Wydawnictw, Przemysłu Poligraficz-
nego i Kolportażu
Centralny Związek Spółdzielni Rzemieślniczych
Przedsiębiorstwa Przemysłu Centralnego
Związku Spółdzielni Spożywców

105,4

111,5

81,4

Plan globalnej produkcji przemysłu socjalistycznego
I półrocze 1953 r. został wykonany w 101,3%; produkcja
osiągnęła wzrost o 20,8% w porównaniu z tym samym okresem ro-
ku ubiegłego.

W II kwartale 1953 r. plan transportu towarów kolejami
został w 115,1%, zaś plan przewozu pasażerów wykona-
ny w 113,1%. W porównaniu z tym samym okresem roku 1952
osiągnięto 28%-owy wzrost przy transporcie towarów i 25,4%
przy przewozie pasażerów. Plan przewozów kolejowych za I
półrocze wykonany został w 111,5%.

Plan transportu towarów drogą wodną wykonany został
w 112%, co w porównaniu z tym samym okresem roku 1952 stanowi
wzrost o 12,5%. Plan transportu towarów samochodami nie zos-
tał wykonany, mimo, że przewóz towarów samochodami dokonany
przez Generalną Dyrekcję Transportów Samochodowych wzrósł w
porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego o 25%.

W ciągu I półrocza 1953 r. kontynuowane było wyposaże-
nie rolnictwa w traktory i maszyny rolnicze.

Park traktorów i maszyn rolniczych powiększył się o
325 traktorów, 800 pługów traktorowych, 770 siewników, 610
mopowiązałek, 457 młóczarni, 200 kombajnów itd.

Plan usług Stacji Maszynowo-Traktorowych wykonany zo-
stał w 103,4%. SMT obrobiły o 370.000 hektarów ziemi więcej
niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Według dotychczasowych danych Państwowe Gospodarstwa
rolne i spółdzielnie produkcyjne uzyskały większe zbiory niż
gospodarstwa indywidualne.

Państwowe Gospodarstwa Rolne osiągnęły średnią wydaj-
ność pszenicy z 1 ha 1.700 - 2.500 kg, a spółdzielnie produk-
cyjne 1.500 - 2.200 kg pszenicy z ha. Również indywidualne
gospodarstwa rolne osiągnęły w roku bieżącym większe zbiory
pszenicy niż w latach ubiegłych.

Indywidualne gospodarstwa rolne zwiększyły powierz-
nię uprawy zbóż i kultur technicznych. W porównaniu z rokiem
ubiegłym powierzchnia obsłana przez gospodarstwa indywidual-
ne powiększyła się o 16,2% przy uprawie bawełny, o 35,9% przy
uprawie lnu, o 6,7% przy uprawie soi.

W leśnictwie plan zalesienia wykonany został w 114%.
Zwiększono o 11% zalesienie strefy elektrowni wodnych.

/sł/

WĘGERSKA REPUBLIKA LUDOWA

Wykonanie planu gospodarczego na II kwartał 53 r.

Nawiązując do podanej w numerze 30/113/ "WHL" notatki o wykonaniu planu gospodarczego na II kwartał, przytaczamy poniżej obszerny wyciąg z opublikowanego w związku z tym komunikatu.

Poszczególne ministerstwa wykonały swoje plany produkcyjne w II kwartale 1953 r. następująco:

Ministerstwo Górnictwa i energetyki	99,7%
Ministerstwo Przemysłu Chemicznego	103,4%
Ministerstwo Hutnictwa	103,6%
Ministerstwo Ogólnego Przemysłu Maszynowego	102,8%
Ministerstwo Przemysłu Maszyn Średnich	102,8%
Ministerstwo Przemysłu Lekkiego	103,0%
Ministerstwo Przemysłu Spożywczego	99,8%
Ministerstwo Przemysłu Materiałów Budowlanych	106,8%
Ministerstwo Przemysłu Miejsowego	114,9%

W II kwartale przemysł wyprodukował o 12,8% więcej towarów niż w tym samym okresie roku ubiegłego. W porównaniu z II kwartałem ub.r. produkcja wzrosła: w górnictwie o 2%, w hutnictwie o 16,6%, w budownictwie maszyn o 33,3%, w przemyśle materiałów budowlanych o 22,1%, w przemyśle chemicznym o 18,2%. Produkcja przemysłu skórzanego wzrosła w tym czasie o 5,5%, natomiast produkcja przemysłu włókienniczego zmniejszyła się o 1,1%.

Produkcja przemysłu budowlanego była o 20,8% większa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W okresie sprawozdawczym uruchomiono dezintegrator w zakładach hutniczych im. Lenina, nowy budynek Fabryki Farmaceutyków Kőbanya, oddział nowej fabryki magnezytu zakładu materiałów ogniotrwałych, nowy budynek fabryki samochodów w Eszpeu, halę montażu kotłów fabryki maszyn Lang i nowy piec hutniczy w hucie szklanej w Salgetarjanie.

W rolnictwie wg tymczasowych danych, produkcja zbóż z jednego holda jest lepsza niż kiedykolwiek od chwili wyzwolenia. Wyniki urodzajów są wyższe - zwłaszcza w socjalistycznym sektorze rolnictwa, gdzie stosuje się w szerokim zakresie wyższe metody agrotechniczne.

W następstwie dobrych zbiorów pasz, stan pogłowia zwierząt uległ w ciągu wiosny znacznej poprawie. Wzrosła również produkcja artykułów zwierzęcych.

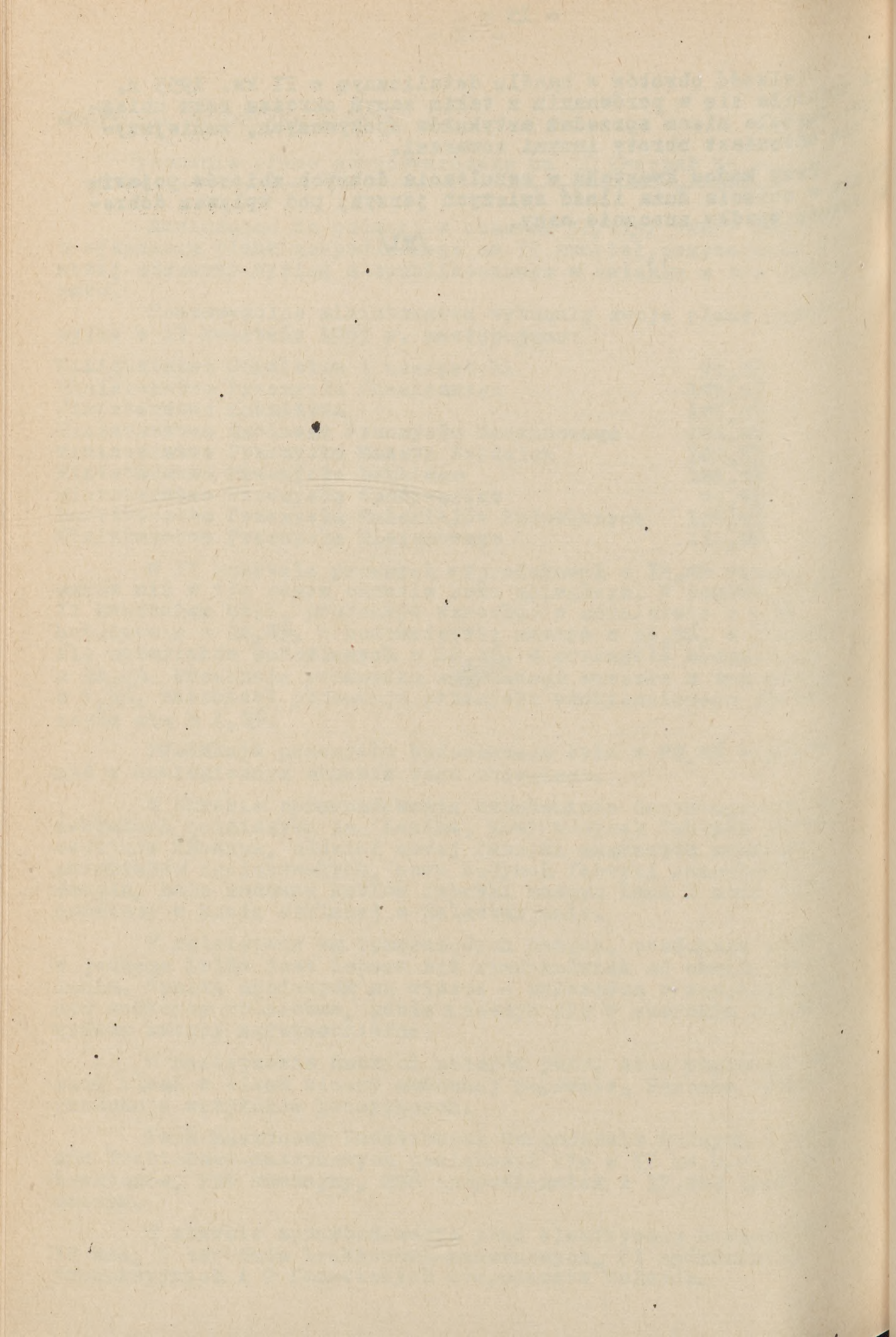
Park Maszynowy Państwowych Gospodarstw Rolnych i Ośrodków Traktorowo-Maszynowych powiększył się w II kw.b.r. o 225 traktorów, 754 kombajny, 286 snopowiązałek i 17.000 innych maszyn.

W okresie sprawozdawczym prąd elektryczny otrzymało 12 wsi, 5 ośrodków traktorowo-maszynowych, 21 spółdzielni produkcyjnych i 9 Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Wielkość obrotów w handlu detalicznym w II kw. 1953 r. zmieniała się w porównaniu z takim samym okresem roku ubiegłego. Wzrosła nieco sprzedaż artykułów spożywczych, zmniejszyła się natomiast obroty innymi towarami.

Przy końcu kwartału w rezultacie dobrych zbiorów pojawiła się w obrotach duża ilość świeżych jarzyn; pod wpływem dobrego dowozu spadły znacznie ceny.

/KL/

Europejskie kraje kapitalistyczne

IRLANDIA

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Obroty handlu zagranicznego Irlandii w 1952 r. w porównaniu z 1951 r. przedstawiały się następująco /w mln funtów szterlingów/:

rok	import	eksport	deficyt	wskaźnik tonażu 1938=100	
				import	eksport
1951	204,6	81,5	123,1	149	100
1952	172,2	101,5	70,7	127	121

Spadek wartości importu oraz wzrost eksportu Irlandii w roku ubiegłym w porównaniu z 1951 r. spowodowane zostały głównie przesunięciami pod względem tonażu, a w mniejszym tylko stopniu zmianą cen importowych i eksportowych.

Wartość importu w 1952 r. obniżyła się o £ 32,4 mln z czego £ 31,4 mln przypada na zmniejszenie tonażu, a tylko £ 1 mln na spadek cen importowych. Wartość zaś eksportu wzrosła o £ 20 mln, z czego £ 17,5 mln przypada na zwiększenie tonażu wywozu, a £ 2,5 na wyższe ceny eksportowe.

Import w roku ubiegłym w porównaniu z 1951 r. spadł wartościowo o 15,8%, a ilościowo o 15,3%, podczas gdy eksport wzrósł wartościowo o 24,5%, a ilościowo o 21,5%.

Znaczny spadek importu rozpoczął się już w II-gim kwartale 1952 r., skutkiem zastosowania przez rząd restrykcji importowych drogą podwyższenia ceł i zmniejszenia kontyngentów przywozu.

W roku ubiegłym notuje się spadek przywozu kukurydzy, herbaty, węgla, przędzy i tkanin wełnianych oraz bawełnianych, tkanin ze sztucznego jedwabiu, konfekcji i gotowych wyrobów tekstylnych oraz obuwia. Wzrósł natomiast import wełny, paliw płynnych i olejów roślinnych.

Wartość eksportu wzrosła głównie dzięki większemu wywozowi bydła do tuczenia, owiec, mięsa wołowego i cielęcego, jaj, konserw mięsnych i wyrobów cukierniczych. Jednocześnie spadł eksport bydła tuczonego, przetworów mięsnych i tkanin wełnianych.

Import Irlandii z obszaru szterlingowego stanowił 60% globalnego przywozu /w tym z Wielkiej Brytanii łącznie z Irlandią Północną ponad 50%/, podczas gdy z obszaru dolarowego - 19% / w czym na USA przypada 10%, a na Kanadę 6,3%/, a z krajów EPU - 17%.

Obszar szterlingowy absorbował 87,5% ogólnego wywozu, z czego 87,1% przypada na Wielką Brytanię łącznie z Irlandią Północną. Udział obszaru dolarowego w eksporcie Irlandii wyniósł 5,5%, a krajów EPU - 6,8%.

Głównymi kontrahentami Irlandii /poza Wielką Brytanią/ były następujące kraje /w mln funtów szterlingów/:

	Import		Eksport	
	1951	1952	1951	1952
U.S.A.	25,50	18,54	3,20	3,15
Holandia	5,10	6,40	1,10	1,66
Belgia	4,50	3,70	1,00	1,50
Francja	3,00	2,06	0,90	1,40
Niemcy zachodnie	4,60	5,38	1,20	0,87
Szwajcaria	0,80	1,40	0,60	0,43
Szwecja	5,90	3,16	0,30	0,35
Kanada	6,00	10,77	0,35	0,27
Australia	4,20	2,54	0,25	0,16
Finlandia	2,90	2,12	0,15	0,12
Indie	7,00	2,66	0,07	0,05
Dania	1,80	0,89	0,08	0,03
Kuba	3,00	2,49	-	-

W I kwartale br. obroty handlowe Irlandii przedstawiają się następująco /w mln funtów szterlingów/:

	I kwartał	
	1952 r.	1953 r.
import	51,73	45,22
eksport	22,58	25,31
deficyt	29,15	19,91

W porównaniu z I kwartałem 1952 r. deficyt handlowy zmniejszył się o ca £ 10 mln, co nastąpiło skutkiem wzrostu eksportu i spadku importu. Głównymi kontrahentami Irlandii w I kwartale br. były następujące kraje /w mln funtów/:

	Import I kwartał		Eksport I kwartał	
	1952	1953	1952	1953
Wielka Brytania z Irlandią				
Północną	23,397	22,000	14,600	19,000
USA	7,396	4,160	1,042	766
Holandia	2,051	1,793	757	179
Niemcy zachodnie	1,582	1,085	278	231

Francja	697	1,211	520	119
Włochy	263	404	145	23
Hiszpania	428	399	349	7

Jak widać z powyższego zestawienia w I kwartale br. wzrósł tylko import z Francji i Włoch, natomiast obniżył się przywóz z pozostałych krajów, po stronie eksportu nastąpił wzrost wywozu jedynie do Wielkiej Brytanii przy jednoczesnym znacznym spadku wywozu do pozostałych kontrahentów.

Według danych pisma "Records & Statistics", struktura towarowa importu i eksportu Irlandii w I kwartale 1953 r. w porównaniu z analogicznym okresem 1952 przedstawiała się następująco /w mln funtów/:

	I m p o r t				Ogólny eksport			
	zwie- rzęta żywe	żyw- ność napo- je i tytoń	inne towa- ry	ogółem	zwie- rzęta żywe	żyw- ność napo- je i tytoń	inne towa- ry	ogółem
1952 I kwart. x/	231	4,272	12,641	17,165	2,737	3,420	1,493	7,651
styczeń	105	4,064	12,465	16,634	2,394	3,063	1,602	7,059
luty	414	3,710	12,744	16,868	2,703	2,957	1,554	7,214
marzec	235	5,043	12,714	17,992	3,115	4,241	1,323	8,679
1953 I kwart. x/	235	4,092	10,719	15,046	2,496	4,339	1,724	8,560
styczeń	254	3,261	10,436	13,951	1,590	4,316	1,732	7,638
luty	212	4,269	9,704	14,185	2,218	3,785	1,682	7,685
marzec	240	4,745	12,017	17,002	3,681	4,917	1,758	10,375

f i n a n s e

Dzięki pomyślniejszemu kształtowaniu się bilansu handlowego w 1952 r. deficyt bilansu płatniczego Irlandii obniżył się - według danych pisma "Wirtschaftliche Mitteilungen" - z £ 61 mln w 1951 r. do £ 10 - 12 mln w roku ubiegłym. Jednakże, jak podkreśla cytowany tygodnik szwajcarski, mimo dalszej poprawy bilansu handlowego w pierwszych miesiącach bież. roku perspektywy na tym odcinku nabierają dla Irlandii niepokojącego charakteru. Notowany bowiem ostatnio spadek importu jest następstwem nie tyle podwyżki ceł i zmniejszenia kontyngentów przywozu, ale faktem sięgania do zapasów, nagromadzonych w latach 1950/51. Ponieważ ograniczeniu importu nie towarzyszy jednocześnie wzrost produkcji krajowej należy oczekiwać, że Irlandia będzie zmuszona ponownie zacząć zwiększać przywóz. Perspektywy eksportu przedstawiają się jeszcze mniej pomyślnie. Dotychczasowy wzrost eksportu następował głównie dzięki temu, iż wywóz żywego zastąpiono w znacznej mierze znajdującymi łatwy popyt przetworami zwierzęcymi. Jednakże obecnie występują wyraźne oznaki, że łatwy zbyt żywcą, notowany w roku ubiegłym, należy już do przeszłości; pewien związek z tym posiada również zmniejszanie się popytu. Należy więc przypuszczać, że pogarszające się perspektywy handlu zagranicznego Irlandii znajdą wkrótce odzwierciedlenie w bilansie płatniczym kraju.

srednie miesięczne

Zgodnie z danymi pisma "Foreign Commerce Weekly" budżet Irlandii za rok finansowy 1952/53, zakończony w dniu 31 marca br. zamknął się deficytem w wysokości £ 11.154.840 /w porównaniu z niedoborem £ 17.317.698 w roku poprzednim/. Dochody budżetowe osiągnęły £ 95.918.810 /wobec £ 83.905.310 w r. 1951/52/, a wydatki - £ 107.073.650 /£ 101.223.008/.

Preliminarz budżetowy na rok finansowy 1953/54 przewiduje wydatki w wysokości około £ 102 mln, które mają być pokryte bieżącymi dochodami.

/o/

P O R T U G A L I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Zgodnie z danymi "Bulletin Commercial Belge", import Portugalii w 1952 r. osiągnął 2,4 mln ton, wartości 8.441 mln eskudów, a eksport - 2 mln ton, wartości 5.041 mln eskudów, w wyniku czego powstał deficyt w wysokości 3.400 mln eskudów, wyższy o 830 mln niż w 1951 r.

Jak informuje cytowane pismo belgijskie, wzrost deficytu w roku ubiegłym spowodowany został w znacznej mierze realizowaną od pierwszego kwartału 1952 r. przez Portugalie polityką, mającą na celu zmniejszenie posiadanych wierzytelności wobec Europejskiej Unii Płatniczej.

W porównaniu z 1951 rokiem w roku ubiegłym nastąpił wzrost importu z krajów OEEC oraz z portugalskich terytoriów zamorskich przy jednoczesnym ograniczeniu eksportu do krajów OEEC oraz wzroście wywozu do kolonii i innych krajów. Skutkiem tego deficyt w obrotach z krajami europejskimi wzrósł w porównaniu z 1951 r. o 1.222 mln eskudów. Jednocześnie nastąpiło polepszenie sytuacji w obrotach z innymi krajami i deficyt Portugalii wobec obszaru dolarowego oraz krajów poza OEEC obniżył się o ca 385 mln eskudów.

Po stronie importu Portugalii pierwsze miejsce zajmowała Wielka Brytania /15,9%/, następnie USA /15,2%/, Belgia /10,6%/, Niemcy zachodnie /7,2%/, Francja /4,7%/. Głównymi partnerami w eksporcie portugalskim były: USA /14,5%/, Wielka Brytania /12,4%/, Niemcy zachodnie /6,3%/, Francja /4,2%/, Belgia /4%/. Tak więc w 1952 r. Stany Zjednoczone stały się głównym kontrahentem Portugalii, wypierając Wielką Brytanię z zajmowanego dotychczas pierwszego miejsca.

W pierwszym kwartale br. obroty handlowe Portugalii spadły do 3.450 mln eskudów wobec 4.118 mln eskudów w analogicznym okresie 1952 r.

Import w I kwartale br. wyniósł 2.129 mln. eskudów wobec 2.517 mln eskudów w analogicznym okresie 1952 r. a eksport 1.321 mln eskudów wobec 1.611 mln eskudów.

Głównymi kontrahentami Portugalii w ciągu trzech pierwszych miesięcy br były /w mln eskudów/:

	Import	Eksport
Ogółem	2.129	1.321
w tym:		
kolonie portugalskie	376	344
Wielka Brytania	351	155
U.S.A.	293	235
Niemcy zachodnie	195	100
Belgia Luksemburg	142	53
Francja	90	43

W maju import wyniósł 602 mln eskudów w porównaniu z 6.32 mln eskudów w kwietniu, a eksport - 339 mln eskudów wobec 364 mln eskudów, skutkiem czego deficyt handlowy wyraził się w tym miesiącu cyfrą 263 mln eskudów w porównaniu z 268 mln eskudów w kwietniu.

Struktura towarowa w obu omawianych miesiącach przedstawiała się następująco /w mln eskudów/:

	1 9 5 3		r o k	
	I m p o r t		E k s p o r t	
	maj	kwiecień	maj	kwiecień
Wyroby	311,0	293,0	176,3	185,1
przędza, tkaniny itd.	23,6	24,9	21,7	20,3
artykuły spożywcze	24,0	50,9	88,2	97,8
maszyny, aparaty,				
pojazdy mechaniczne itd.	163,5	180,6	1,0	2,7
inne towary	79,7	82,4	51,8	58,1

W maju Portugalia przywiozła 43.855 ton węgla /w porównaniu z 34.092 ton w kwietniu/, co podniosło ogólny import węgla w ciągu pierwszych 5-ciu miesięcy br. do 175.692 ton.

Dostawcami węgla do Portugalii były m.inn. następujące kraje /w tonach/:

	styczeń - maj 1953	maj 1952
Wielka Brytania	124.319	101.609
Niemcy zachodnie	26.911	21.984
Hiszpania	6.303	11.604
Belgia	5.453	2.172
Marokko Francuskie	1.390	2.143
U.S.A.	-	32.901

Ogólny import węgla Portugalii w 1952 r. wyniósł 453.162 ton.

Głównymi kontrahentami Portugalii /bez jej kolonii/ były w maju w porównaniu z kwietniem następujące kraje /w mln eskudów/:

1 9 5 3 r o k
m a j k w i e c i e Ń

Import

Wielka Brytania	128,0	143,1
Niemcy zachodnie	75,8	78,1
U.S.A.	65,8	110,2
Belgia-Luksemburg	57,2	50,3
Francja	48,9	39,9
Arabia Saudyjska	27,5	25,2
Włochy	24,9	24,4
Szwajcaria	23,9	31,7
Holandia	17,9	18,2

Eksport

U.S.A.	93,7	89,3
Wielka Brytania	49,7	51,7
Niemcy zachodnie	25,1	33,4
Belgia-Luksemburg	25,3	24,7
Z.S.R.R.	17,9	17,0
Włochy	15,3	19,6
Francja	13,1	16,1
Marokko Francuskie	6,8	8,6
Dania	6,4	7,5

Ostatnio Portugalia jeszcze bardziej rozszerzyła listę zliberalizowanych towarów, importowanych z krajów OEEC. Na liście tej znalazły się m.inn. druty żelazne i stalowe, niektóre chemikalia i farmaceutyki, konfekcja płócienna, narzędzia rolnicze i maszyny oraz ich części zamienne, opony i szereg innych artykułów. Niektóre z tych towarów już od pewnego czasu były importowane swobodnie, mimo że nie były formalnie objęte liberalizacją. Liberalizacja obejmuje obecnie 92,4% importu portugalskiego.

F i n a n s e

W okresie po wybuchu wojny na Korei, Portugalia znalazła się pod silną presją inflacyjną. Mimo podejmowanych przez rząd prób przeciwdziałania rozwijającej się inflacji w r. 1951 nastąpił znaczny wzrost obiegu środków pieniężnych. W porównaniu z rokiem 1950 ilość banknotów w obiegu zwiększyła się w 1951 r. o 792 mln eskudów. W roku ubiegłym nastąpiło pewne osłabienie tych tendencji, ilość bowiem banknotów w obiegu wzrosła tylko o 194 mln a częściowe dane za rok bieżący zdają się wskazywać nawet na pewien spadek obiegu banknotów.

Jak już wyżej wspomnieliśmy, sytuacja Portugalii wobec EPU kształtowała się w roku ubiegłym pod znakiem dążenia do zmniejszenia posiadanych wierzytelności w tej instytucji drogą ograniczenia eksportu i zwiększenia importu z krajów OEEC.

W wyniku tego wierzytelności Portugalii w EPU, które osiągnęły w dniu 29 lutego 1952 szczytowy poziom \$ 65 mln, spadły w dniu 31 grudnia ubiegłego roku do ca \$ 39 mln.

W ciągu pierwszej połowy 1953 r. kumulatywne saldo płatnie Portugalii w EPU wyniosło \$ 62,9 mln, z czego 24,5 mln winno być uregulowane złotem, a \$ 38,5 mln zostało wpisane jako kredyt. Według prowizorycznych danych w lipcu br Portugalia miała deficyt w rozrachunkach z EPU w wysokości 4,8 mln.

/o/

Z W A J C A R I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Szwajcarski handel zagraniczny w czerwcu kształtował się następująco: import wzrósł w porównaniu z majem o 34,9 mln franków szwajcarskich do 444,8 mln fr.szw. /w czerwcu ub. roku - 405,6 mln fr.szw./, eksport natomiast zwiększył się o 40,1 mln fr.szw. do 434,9 mln fr.szw. /350,3 mln fr.szw./, czerwcowy deficyt bilansu handlowego wyniósł więc 9,9 mln fr.szw. w porównaniu z 6,1 mln fr.szw. deficytu majowego.

W pierwszym półroczu bież.roku eksport szwajcarski wyniósł 2.459,9 mln fr.szw., tj. o 209,3 mln fr.szw. więcej, tj. 9,3% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Jest to najwyższy notowany dotychczas poziom. Import w wysokości 425,6 mln fr. wykazuje w porównaniu z I półroczem 1952 r. spadek o 11% pod względem wartości i spadek ilościowy o 10%. Określić należy, że od sierpnia 1952 r. do maja 1953 r. miesięczny import pozostawał na niższym poziomie niż w analogicznych miesiącach ubiegłego roku. Jednakże pomimo tej tendencji spadkowej import w I półroczu br. jest jeszcze pod względem ilościowym o 1/5 wyższy w porównaniu z I półroczem 1938 r.

Poniżej podajemy dane, ilustrujące kształtowanie się szwajcarskiego bilansu handlowego:

półrocze	I m p o r t		E k s p o r t		bilans	wartość eksportu
	wagony	wartość	wagony	wartość		
	10-to- nowe	w mln fr.	10-to- nowe	w mln fr.	+ dodatni - ujemny w mln fr.	w % wart. importu
1938 r.	342,348	7781,33	30,045	618,4	- 162,9	79,2
1949 r.	332,804	1965,0	24,281	1638,1	- 326,9	83,4
1950 r.	338,415	1785,8	22,672	1643,5	- 142,3	92,0
1951 r.	497,797	3139,9	32,378	2245,1	- 894,8	71,5
1952 r.	457,616	2731,1	29,495	2250,6	- 480,5	82,4
1953 r.	410,539	2425,6	33,192	2459,9	+ 34,3	101,4

Strukturę towarową importu szwajcarskiego w okresie powoizdawczym - według najważniejszych grup towarowych - ilustruje zestawienie:

cyfry podane w nawiasach dotyczą analogicznego okresu ubiegłego roku.

O k r e s	żywność użytki i pasza		s u r o w c e		wyroby gotowe	
	wadony	wartość	wadony	wartość	wadony	wartość
	10-tonowe	w mln fr.	10-tonowe	w mln fr.	10-tonowe	w mln fr.
przeciętna półroczna						
1938 r.	78,329	223,0	275,442	285,0	15,209	295,5
I półr. 1952 r.	66,442	582,2	361,017	1,109,4	30,157	1,039,5
II " " "	84,555	616,6	346,581	934,6	26,113	923,4
I " 1953 r.	80,747	609,7	302,755	815,2	27,037	1,000,7

Jak wynika z powyższej tabeli, w I półr. br., w porównaniu z analogicznym okresem 1952 r., nastąpił znaczny spadek importu surowców oraz wyrobów gotowych. Natomiast przywóz żywności, używek oraz paszy wzrósł. Zmniejszenie importu nastąpiło przede wszystkim na skutek zmniejszenia przywozu węgla, żelaza, blachy żelaznej, pirytu, miedzi, włókien sztuczny, szyn i progów kolejowych. Natomiast przywóz oleju opałowego, benzyny i budulca wykazuje poważny wzrost. Jeśli chodzi o wyroby gotowe, to zmniejszył się import surowców dla wyrobów barwników, rur żelaznych oraz tkanin bawełnianych. Import samochodów wzrósł, podczas gdy import maszyn wartościowo przekroczył poziom I półr. 1952 r. Pewne ożywienie wykazał import skór, narzędzi, tkanin z jedwabiu naturalnego i sztucznego, przędzy sztucznego jedwabiu i sztucznej wełny. Grupa "żywność i pasza" wykazała wzrost głównie na skutek zwiększonego importu zbóż, /owie, jęczmień pastewny, kukurydza, ryż/ oraz cukru. Na skutek jednak znacznej zniżki cen cukru /o 25%/ w porównaniu z I półr. 1952 r. zanotowano spadek wartości tej produkcji. Poza tym wzrósł import olejów oleistych, olejów jadalnych, ziemniaków i świeżych jarzyn.

Poniżej podajemy strukturę towarową eksportu szwajcarskiego w I półr. br./według głównych grup towarowych/:

O k r e s	żywność użytki i pasza		s u r o w c e		wyroby gotowe	
	wadony	wartość	wadony	wartość	wadony	wartość
	10-tonowe	w mln fr.	10-tonowe	w mln fr.	10-tonowe	w mln fr.
przeciętna półroczna						
1938 r.	3,596	39,6	15,887	42,9	11,070	575,8
I półr. 1952 r.	3,051	97,7	12,247	91,3	14,197	2,451,5
II " " "	5,103	134,5	13,067	117,0	14,489	2,246,8
I " 1953 r.	3,582	117,3	14,227	115,7	15,383	2,226,9

Wzrost eksportu w I półr. br w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku notowano we wszystkich 3-ach głównych grupach towarowych, wymienionych w powyższym zestawieniu. Eksport żywności był pod względem ilościowym prawie na tym samym poziomie co przeciętnym półrocznym stosunku w 1938 r., podczas gdy wywóz surowców znajdował się nieco poniżej poziomu przedwojennego. W porównaniu z okresem przedwojennym, eksport wyrobów gotowych zwiększył się pod względem wartościowym czterokrotnie przy równoczesnym wzroście ilościowym o 2/5.

Poniższe zestawienie ilustruje kształtowanie się eksportu szwajcarskiego w I półroczu bieżącego roku:

	Wartość eksportu			Wskaźnik ilościowy eksportu/1938=100		
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze
	1952	1952	1953	1952	1952	1953
w mln franków szwajcarskich						
Przędza bawełniana	46,8	23,4	26,9	103	72	92
Tkaniny bawełniane	55,6	57,8	88,2	67	83	134
Włókna i koronki	43,7	46,0	46,2	83	102	97
Odpadki z jedw. natural.	3,4	2,9	2,6	47	64	59
Przędza ze sztucznej jedw.						
i sztucznej wełny	35,5	34,6	34,2	193	213	217
Tkaniny z jedwabiu naturalnego i sztucz.	48,9	45,2	56,2	193	184	241
Wata z jedwabiu naturalnego i sztucz.	4,7	5,2	4,9	87	103	111
Przędza chłopska	6,9	8,5	5,7	201	298	178
Tkaniny wełniane	7,8	11,5	14,1	227	396	484
Włókna dzienne	12,3	23,3	17,7	159	343	223
Konfekcja	17,5	22,5	23,4	232	301	310
Kapelusze	17,0	17,6	20,5	153	170	180
Obuwie w tys. par	599,7	224,3	484,9			
w mln fr.	13,5	13,7	12,8	63	61	63
Aluminium	33,9	34,8	33,0	61	66	71
Maszyny	472,6	516,6	586,6	176	189	185
Zegarki w tys. sztuk	16.891,8	18.603,3	15.650,4			
w mln fr.	499,6	528,9	495,8	181	196	155
Przędza	152,1	159,3	159,3	298	304	299
Farmaceutyki	148,7	143,7	157,4	301	322	339
Kosmetyki	15,6	13,0	13,6	139	150	148
Chemia przemysłowa	48,4	46,4	46,5	279	318	294
Farby anilinowe i indygo	89,2	90,3	104,4	114	134	155
Sera	48,4	61,5	47,1	86	105	80
Mleko skondensowane	2,3	2,1	3,0	51	69	62
Czekolada	9,5	11,2	7,7	479	589	420

Jak wynika z powyższej tabeli, eksport tekstyliów wzrósł w I półroczu br w porównaniu z analogicznym okresem ub.r.; chodzi tu w szczególności o tkaniny bawełniane, wełniane oraz z jedwabiu naturalnego i sztucz. Podobny rozwój wykazywał eksport konfekcji. W przeciwieństwie do tego eksport przędzy chłopskiej i odpadków z jedwabiu naturalnego był pod względem wartościowym poniżej poziomu z I i II półrocza 1952 r. eksport kapeluszy wzrósł w porównaniu z I i II półroczem ub. roku, natomiast eksport obuwia spadł.

W przemyśle metalowym zanotowano w okresie I półrocza br. znaczny wzrost eksportu maszyn w porównaniu z analogicznym okresem 1952 r. To samo dotyczy grupy "narzędzia". W przeciwieństwie do tego eksport zegarków zmniejszył się. W okresie sprawozdawczym wzrósł poważnie wywóz farmaceutyków, farb anilinowych i indygo, natomiast eksport kosmetyków nie osiągnął poziomu z I półrocza 1952 r. W dziedzinie artykułów żywnościowych eksport sera i czekolady spadł, podczas gdy wywóz mleka skondensowanego wzrósł.

W obrotach z krajami zamorskimi osiągnięta zostało w I półroczu br. dodatnie saldo szwajcarskiego bilansu handlowego, podczas gdy w obrotach z krajami europejskimi Szwajcaria wykazała deficyt handlowy. W porównaniu z I półroczem 1952 r. import Szwajcarii z Europy zmniejszył się o 8%, import zaś z krajów zamorskich o 17%. W okresie sprawozdawczym eksport na rynki europejskie wzrósł o 11%, wywóz zaś do krajów zamorskich o 7%. Udział krajów europejskich w handlu szwajcarskim pod względem wartościowym wyniósł w okresie sprawozdawczym 67% po stronie importu i 58% po stronie eksportu, co stanowi odpowiednio o 3% i o 1% więcej niż w I półroczu 1952 r. Wyniki te znacznie niższe od poziomu z ostatniego pięciolecia przedwojennego /1934-38/, kiedy import z Europy osiągnął 78%, eksport zaś do Europy - 76%.

Strukturę geograficzną szwajcarskiego handlu zagranicznego w I półroczu br. ilustruje poniższe zestawienie /za "Neue Zürcher Zeitung"/:

	Import				Eksport			
	I półrocze 1952 w mln fr.	I półrocze 1953	I półrocze 1952	I półrocze 1953	I półrocze 1952 w mln fr.	I półrocze 1953	I półrocze 1952	I półrocze 1953
Kraje zachodn.	491,3	481,9	23,2	19,9	215,4	271,4	15,7	21,0
Austria	51,2	45,8	2,1	1,9	54,1	52,7	2,3	2,1
Francja	258,3	235,3	14,3	9,7	163,8	180,9	9,2	7,4
Niemcy	199,8	227,9	7,3	9,4	193,3	244,7	6,9	9,9
Belgia-Luksemburg	171,9	106,5	4,3	4,4	120,3	132,5	3,2	5,4
Holandia	109,4	109,8	3,5	4,5	82,5	83,0	4,7	3,4
Wielka Brytania	171,5	172,4	5,9	7,1	114,8	114,2	11,2	4,6
Hiszpania	29,4	28,4	0,9	1,2	40,4	50,0	0,4	2,1
Dania	33,0	30,8	0,8	1,3	43,1	46,5	1,4	1,9
Szwecja	65,8	53,9	1,2	2,2	77,2	82,1	3,1	3,3
Czechosłowacja	38,7	20,8	3,6	0,8	29,7	15,8	3,3	0,6
Egipt	12,7	28,5	1,6	1,2	23,6	35,0	1,1	1,4
Indie	12,2	4,6	1,4	0,2	46,4	43,3	1,8	1,8
Chiny	15,1	34,8	-0,5	1,4	31,7	67,2	2,1	2,7
Japonia	26,0	18,2	0,7	0,8	5,0	18,9	2,5	0,8
Kanada	99,4	90,9	1,5	3,7	34,5	44,1	1,1	1,8
Stany Zjednoczone	A.P. 485,7	309,0	7,8	12,7	298,2	405,8	6,9	16,5
Meksyk	13,7	10,3	0,2	0,4	30,6	37,2	0,6	1,5
Brazylia	31,3	22,3	0,7	0,9	88,0	40,4	1,3	1,6
Argentyna	15,4	23,3	3,6	1,0	63,8	12,4	2,7	0,5
Australia	10,7	14,7	0,6	0,6	21,8	25,2	1,3	1,0

W obrotach ze Stanami Zjednoczonymi nastąpił w porównaniu z I półroczem 1952 r. znaczny spadek importu przy równoczesnym poważnym wzroście eksportu. Na skutek takiego kształtowania się obrotów w obrotach Szwajcarii z USA powstała szwajcarska nadwyżka eksportowa w sumie 96,8 mln fr. w porównaniu z deficytem 188,5 mln fr. w ub. roku.

Pomimo pomyślnego kształtowania się szwajcarsko-amerykańskiego bilansu handlowego w Szwajcarii, panuje jednakże zaniepokojenie z powodu niedawnego zaostrzenia restrykcji im-

rtowych w USA. Chodzi tu w szczególności o ograniczenie przywozie zegarków oraz produktów mleczarskich. Prasa szwajcarska podkreśla, że zmniejszenie eksportu dwóch wymienionych grup towarowych przyniesie wiele szkody interesom szwajcarskim. W związku z tym dziennik "Le Moix ouvrière" stwierdza: "o ile ma się tylko jednego lub prawie jednego odbiorcę, jest się zbyt zależnym od jego złego lub dobrego humoru. Dlatego też wzmocnienie protekcjonizmu lub osłabienie aktywności gospodarczej w USA może przybrać charakter prawdziwej katastrofy dla Szwajcarii, jak również dla niektórych innych krajów zachodnio-europejskich. W dalszym ciągu gazeta podkreśla, że amerykańskie restrykcje importowe mleka skondensowanego, sera w proszku i serów pociągają za sobą "złubne skutki dla gospodarki szwajcarskiej". Sytuacja ta może jeszcze bardziej pogorszyć, jeżeli prezydent Eisenhower zgodzi się na konwergentowanie importu zegarków lub na znaczne podwyższenie

f n a n s e

W lipcu Szwajcaria wykazała w stosunku do Europejskiej Wspólnoty Płatniczej nadwyżkę w wysokości $\text{S } 7,2$ mln, wobec $\text{S } 11,4$ mln nadwyżki czerwcowej.

Według danych szwajcarskiego Banku Narodowego na dzień 30 lipca rezerwy złota wyniosły $6.049.010.610$ franków szwajcarskich w porównaniu z $6.008.605.412$ fr. szw. w dniu 30 czerwca. Stan dewiz wyniósł odpowiednio - $534.058.567$ fr. wobec $534.346.040$ fr. Obieg banknotów zwiększył się z $4.813.780.300$ przy końcu czerwca do $4.836.761.780$ fr przy końcu lipca.

Według danych nieoficjalnych, opublikowanych w szwajcarskiej gazecie "National Zeitung", dodatnie saldo bilansu płatniczego Szwajcarii wynosiło w 1952 r. 693 mln franków szwajcarskich wobec deficytu w wysokości 125 mln fr szw. w 1951 r. Fakt ten spowodowany został znacznym zmniejszeniem deficytu bilansu handlowego w 1952 r. i wzrostem wpływów z turystyki.

Eksport kapitałów w roku ubiegłym wyniósł 807 fr. szw. w porównaniu z 192 mln fr. szw. w 1951 r. Tak znaczny wzrost wywozu kapitałów świadczy o poważnie wzmożonej działalności kapitału szwajcarskiego na światowym rynku kapitalistycznym. Wpływ kapitałów zagranicznych inwestowanych w Szwajcarii pozostał w ubiegłym roku na wysokim poziomie - osiągnął 492 mln fr. w porównaniu z 490 mln fr. szw. w 1951 r.

Z W E C J A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

W maju wartość importu szwedzkiego wyniosła $680,9$ mln koron, wobec 668 mln koron w kwietniu; wartość eksportu w maju wyniosła $582,2$ mln koron wobec 594 mln koron w kwietniu. Wynikowe saldo ujemne bilansu handlu zagranicznego wyniosło

zatem w maju 98,7 mln koron. Pewna zmiana w kształtowaniu się bilansu handlowego nastąpiła w czerwcu: w miesiącu tym, po raz pierwszy od stycznia 1952 r. wystąpiła nadwyżka eksportowa. Wartość eksportu w czerwcu wzrosła do 702 mln koron, co stanowi najwyższą miesięczną wartość wywozu w br. Wartość importu w czerwcu pozostawała na poziomie maja, wynosząc 681,0 mln koron. Saldo dodatnie w czerwcu wyniosło więc 21,0 mln koron; należy jednak podkreślić, iż w dużej mierze wpłynęło na to wzrost eksportu tak zmiennego czynnika wywozu, jakim są statki, /40 mln koron/.

W pierwszym półroczu 1953 wartość importu wyniosła 4.009 mln koron wobec 4.667 mln koron w analogicznym okresie ub.r. Wartość eksportu wynosiła w pierwszym półroczu 1953 r. 3.473 mln koron /4.264 mln koron/. Saldo ujemne tego okresu wyniosło 536 mln koron wobec deficytu bilansu handlowego w wysokości 403 mln koron w odpowiednim okresie 1952 r.

Poniżej podajemy zestawienie obrazujące strukturę towarową eksportu i importu szwedzkiego w pierwszym półroczu 1953 r. /w mln koron/:

<u>Eksport/w mln koron/</u>	1953 styczeń - czerwiec	1952
Ruda żelazna	397,7	401,1
zapałki	23,7	32,9
kopalniaki	18,8	48,7
tarcica	350,8	232,9
wyroby drzewne	14,8	29,6
masa papiernicza	567,4	978,0
płyty spilśnione	28,8	36,2
papier rotacyjny	64,5	103,7
papier pakowy	159,1	219,9
żelazo i stal handlowa	173,5	179,6
łożyska kulkowe i rolkowe	54,4	55,2
motory nieelektryczne	29,2	32,7
maszyny	32,0	35,5
pompy, wentylatory itp.	33,4	34,5
generatory, motory elektryczne itp.	20,4	37,6
aparaty telefoniczne i telegraficzne	43,8	41,1
podwozia	23,8	42,6
statki towarowe	152,4	180,5
maszyny biurowe	35,3	37,8
<u>Import /w mln koron/</u>		
świeże owoce	124,7	116,0
kawa	160,5	145,1
zboże	21,3	195,7
kopra i nasiona oleiste	19,7	26,1
cukier	25,0	25,8
tytoń i wyroby tytoniowe	39,0	31,1
pasze	25,9	9,9
węgiel kamienny	138,0	246,3
koks	88,8	152,5

oleje mineralne	437,6	422,7
gumy sztuczne	49,9	61,5
skóry niegarbowane	32,9	21,8
wełna owcza, niefarbowana	51,9	57,7
bawełna niegrempłowana	77,7	118,1
tkaniny wełniane	72,4	46,7
tkaniny bawełniane	67,4	51,0
surówka żelaza	8,8	33,3
żelazo i stal handlowa	203,1	453,6
miedź	56,8	101,7
inne metale nieszlachetne	64,0	120,7
maszyny	55,0	45,5
traktory	47,1	53,1
generatory, motory itd.	34,7	35,6
kable elektryczne	10,4	37,5
części do produkcji aut	51,8	51,3
auta	147,6	114,9
statki towarowe	1,6	42,1

Na zmniejszenie się wartości eksportu w I półroczu br. wpłynął spadek wywozu masy papierniczej, papieru i papy o około 550 mln koron. Spadła również wartość eksportu maszyn. Spadkowi wartości eksportu odpowiada powszechny niemal wzrost objętości wywozu, odzwierciedlając spadek cen eksportowych. Eksport tarcicy i wyrobów drzewnych wyniósł w I półroczu 1.761.000 m³ tj. około 380.000 stds wobec 924 m³ tj. około 215 tys stds w I półr. 1952 r. Eksport masy drzewnej wyniósł w pierwszym półroczu 1953 r. 919.000 ton /747.000 ton/; eksport papieru rotacyjnego pozostawał niezmienny, jeżeli chodzi o ilość i wynosił 100.000 ton, natomiast poważnie wzrosła objętość eksportu papieru pakowego. Eksport żelaza i stali wyniósł 75.000 ton /71.000 ton/ eksport rudy spadł do 6,8 mln ton /7,1 mln ton/.

Obniżenie się wartości importu o 650 mln koron wywołane było silnym spadkiem przywozu stali i żelaza, zarówno pod względem objętościowym jak i wartościowym. Import żelaza i stali handlowej oraz blachy bielonej spadł z 500.000 ton w pierwszym półroczu 1952 do 264.000 ton w pierwszym półroczu 1953 r. Import węgla i koksu wyniósł 1,7 mln ton i 0,8 mln ton /2,1 mln ton i 1,2 mln ton/. Wzrósł natomiast import ropy i olejów z 2,4 mln ton do 2,7 mln ton.

Przy analizie importu w okresie styczeń-czerwiec 1953 rzuca się w oczy bardzo znaczny spadek przywozu zbóż, zajmujących poważne miejsce w imporcie w I półroczu 1952 r. Import maszyn utrzymywał się w I półr. 1953 r. na poziomie roku ubiegłego, wzrósł natomiast wydatnie przywóz samochodów z 19.100 sztuk do 25.100 sztuk, z czego 6.250 importowano w samym tylko czerwcu. Wzrósł również przywóz tkanin i innych gotowych wyrobów włókienniczych.

W Nr 24/107 "WZ" zamieściliśmy cyfry szacunkowe szwedzkiego Instytutu Badań Koniunktur, dotyczące prawdopodobnego kształtowania się handlu zagranicznego w 1953 r. Obecnie, gdy dostępne są wyniki wymiany towarowej Szwecji z zagranicą za pierwsze półrocze 1953 r., interesującym będzie skonfrontowanie tych przewidywań z rzeczywistością.

Poniższe zestawienie przedstawia eksport i import w 1952 r., eksport i import przewidywany przez Instytut w 1953 r. oraz wyniki bilansu handlowego w pierwszym półroczu 1953 /w mln koron/:

	1952	1953	1952	1953
			styczeń-czerwiec	
eksport	8.088	7.250	4.264	3.473
import	8.948	8.270	4.667	4.009
s a l d o	- 860	- 1.020	- 403	- 536

Instytut Badań Koniunktur liczył się ze zmniejszeniem eksportu szwedzkiego w 1953 r. o 837 mln koron; w rzeczywistości już w I półr. spadek wywozu wyniósł 791 mln koron. Przewidywany spadek przywozu miał wynieść 678 mln koron, w istocie rzeczy wyniósł w samym tylko I półr. 658 mln koron. Z porównania wyników wymiany towarowej w odpowiednich okresach wynika, iż już w I półr. 1953 uzewnętrzniły się z całą siłą tendencje spadkowe, których działanie miało wystąpić w okresie 12 miesięcy. Jest rzeczą oczywistą, iż ostateczne wyniki bilansu handlu zagranicznego za cały 1953 r. w znacznej mierze powinny odbiegać od prognozy eksportów Instytutu Koniunktur.

Widzenia objętości eksportu dane za pierwsze półrocze 1953 na ogół przewyższają przewidywania Instytutu. Przewidywanemu wzrostowi eksportu masy papierniczej w 1953 r. o 18 - 20% odpowiadał istotny wzrost o około 23% /o 170.000 ton/ za pierwsze półrocze 1953 r. Wzrost eksportu wyrobów drzewnych i tarcicy wyniósł w I półroczu 170.000 stds wobec 70.000 stds przewidywanych na 1953 r. W odniesieniu do eksportu papieru rotacyjnego, który miał utrzymać się na niezmiennym poziomie, przewidywania, jak dotąd, sprawdziły się. Eksport innych gatunków papieru oraz papy miał wzrosnąć objętościowo w 1953 o 25%, w rzeczywistości wzrósł w pierwszym półroczu 1953 o około 30%.

Przewidywany wzrost objętości wywozu rudy żelaznej o 2% w 1953 r., jak dotąd, nie sprawdził się; eksport rudy w I półroczu spadł objętościowo w porównaniu z rokiem ubiegłym. Sprawdziły się natomiast przewidywania, co do pewnego wzrostu objętościowego eksportu stali. Bardzo trudny do oceny był eksport w grupie "maszyny, narzędzia i środki transportowe". Zdaniem Instytutu Badań Koniunktury wywóz ten powinien być spaść w 1953 r. objętościowo o około 15%; w I półroczu 1953 r. wartościowy spadek tego wywozu w porównaniu z I półroczem 1952 wyniósł 20%.

W odniesieniu do importu Instytut Koniunktur liczył się z mniej więcej utrzymanym poziomem objętości w porównaniu z 1952 r. Przypuszczano, iż nastąpi pewien spadek przywozu węgla i koksu, a natomiast wzrośnie import paliw płynnych, a przede wszystkim ropy. Istotnie w I półr. import węgla i koksu zmalał łącznie z 3,3 mln ton do 2,5 mln ton, a import paliw wzrósł z 2,4 do 2,7 mln ton /por. wyżej/ co potwierdza przewidywania.

daniami ekspertów Instytutu Koniunktur import towarów tekstylnych miał wzrosnąć objętościowo w 1953 r. o 33% /z czego tkanin gotowych o 45%, a surowca i przędzy o 20%/. W I półr. 1953 r. wzrost tego importu był większy niż przewidywano i wyniósł 20%.

Z górą 11% importu szwedzkiego i 12% eksportu przypada na USA /dane za styczeń-maj 1953/, z którymi bilans handlowy wykazywa się stale dla Szwecji deficytowo. W pierwszych pięciu miesiącach br. można było jednak zanotować pewną poprawę w stosunkach handlowych z USA, przejawiającą się we wzmożeniu eksportu /w porównaniu z analogicznym okresem 1952/ ze 176 mln koron do 225 mln koron oraz spadku importu z 437 mln do 303 mln koron. Przyczyną wzmożenia się wartości eksportu do USA jest zwiększony zbyt celulozy, który po wielkiej obniżce cen osiągnął w okresie styczeń-kwiecień 88.000 ton /35.000 ton/ i nadal rośnie. Ceny szwedzkie celulozy zrównały się już z notowaniami amerykańskimi.

Jak donosi "Neue Zürcher Zeitung" wartość przywozu ze strefy dolarowej ulegnie dalszemu zmniejszeniu w II połowie 1953 r. w porównaniu z I półr. br. Wartość licencji importowych, jakie będą przyznane na ten okres wyniesie ogółem 355 mln koron wobec 450 mln koron przyznanych w I połowie roku. Należy stwierdzić, iż popyt szwedzki na towary pochodzące ze strefy dolarowej osłabł, przy czym złożyła się na to zarówno zmieniona sytuacja na odcinku cen, jak i lepsze widoki na dostawy z innych krajów.

Stosunki handlowe szwedzko-brytyjskie nie rozwijają się ostatnio w myśl życzeń Sztokholmu. Jak zwykle w czerwcu każdego roku przedstawiciele obu stron prowadzili rokowania w sprawie wzajemnych kontyngentów importowych na II półr. 1953 r. Wielka Brytania wyraziła w toku rokowań, co prawda gotowość pewnego zwiększenia przywozu szkła, czekolady i pewnych wyrobów drzewnych z Szwecji w zamian za ułatwienia w imporcie chemikaliów brytyjskich do tego kraju, jednakowoż w odniesieniu do innych, ważniejszych pozycji eksportu Szwecji nie udało się zwiększyć kontyngentu. Odnosi się to szczególnie do papieru, papy i płyt spilśniionych. Wielka Brytania nie zgodziła się również na zwiększenie importu bekoniów szwedzkich, którego wielkość ustalono na 6.000 ton. W związku z tym Szwedzi nie mogli przystać na zwiększenie kwoty importowej samochodów brytyjskich i tak zresztą dość wysokiej. Konkurencja między towarami brytyjskimi a szwedzkimi na rynku szwedzkim jest niezwykle ostra i stale wzrasta. Szwedzki przemysł włókienniczy skarży się na dumpingowe praktyki eksporterów brytyjskich, którzy dostarczają często produkty do Szwecji po cenach niższych od cen krajowych. Odnosi się to zwłaszcza do pończoch nylonowych, sprzedawanych niekiedy o 30% taniej. W związku z tym Szwedzi wprowadzili w końcu lipca cło anty-dumpingowe na ten przywóz. Ze strony szwedzkiej zwraca się ponadto uwagę na okoliczność, iż pewne wyroby włókiennicze brytyjskie sprzedawane są w opakowaniach szwedzkich, opatrzone w szwedzką markę handlową oraz bez podania kraju pochodzenia towaru.

Ostra walka konkurencyjna toczy się również między Szwecją a Niemcami zachodnimi. Ostatnio konkurencja ta zaostrzyła się jeszcze bardziej w związku z podwyższeniem

przez Bonn cel przywozowych od ~~szwedzkiej~~ stali szlachetnej, walcowanej na gorąco. Jak wiadomo ten gatunek stali stanowi poważny odsetek wywozu w grupie "stal". Z dniem 1 maja br. Niemcy zachodnie ~~zwiększyły~~ cel przywozowe od tego produktu z 5% do 15-18% co wywołało z miejsca silne protesty strony szwedzkiej. W wyniku rokowań prowadzonych w tej sprawie udało się Szwecji uzyskać od partnera zachodnio-niemieckiego obniżenie cel do 8% oraz uzyskanie ułatwień w eksporcie stali do łożysk kulkowych, stali c-iągnionej, węgla drzewnego oraz surówki. Nowe postanowienia celne będą obowiązywać do momentu wejścia w życie "wspólnego rynku" Unii Węgla i Stali na stal walcowaną na gorąco.

Prasa zachodnio-niemiecka stwierdza z niezadowoleniem, iż w zamian za poczynione ustępstwa Bonn nie zyskało żadnych konkretnych przyrzeczeń ze strony szwedzkiej. Przeciwnie, w czasie trwania rokowań Szwecja dawała nieoficjalnie do zrozumienia, iż istnieje nawet możliwość podwyżki szwedzkiej taryfy celnej. Podwyżka dotknęłaby przede wszystkim zachodnio-niemieckich eksporterów zabawek, galanterii, ceramiki, oraz pojazdów mechanicznych.

Zdaniem pisma "Handelsblatt" Szwecja będzie dążyć do uzyskania ustępstw celnych od innych partnerów handlowych.

Przy analizie stosunków handlowych Szwecji z poszczególnymi krajami szczególne miejsce zajmuje problem wymiany towarowej z krajami demokratycznymi. Handel Szwecji z krajami demokracji ludowej, a zwłaszcza ze Związkiem Radzieckim, hamowany jest sztucznie przez władze szwedzkie, działające w tym wypadku bezpośrednio pod naciskiem amerykańskim. W ciągu pierwszych 5 miesięcy br. eksport szwedzki do ZSRR spadł do 45 mln koron wobec 103 mln koron w analogicznym okresie roku ubiegłego; przywóz z ZSRR spadł do 10 mln koron wobec 25 mln koron. Eksport do Czechosłowacji spadł do 14 mln koron /34/, import zaś do 21 mln /33 mln/.

Zainteresowane koła handlowe Szwecji obserwują z niepokojem tą spadkową tendencję obrotów handlowych ze Wschodem i zdecydowanie domagają się od rządu zmiany linii postępowania. Wskazuje się przy tym na przykład wielu krajów, należących do bloku atlantyckiego, które pomimo zakazu amerykańskiego dążą do zwiększenia wymiany towarowej z krajami demokratycznymi, a zwłaszcza z ZSRR i Chinami Ludowymi. Korzystne wartości ostatnio umowy innych państw skandynawskich jak Norwegii i Finlandii, z krajami obozu pokoju, umacniają jeszcze bardziej stanowisko wspomnianych kół handlowych Szwecji

"Göteborgs"

Wyrażając ich opinię gazeta "Handels-och-sjöfarts-tidning" zwraca uwagę na oświadczenie delegata radzieckiego na 16 sesji Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ. Pragnienie ZSRR - stwierdza dziennik - rozszerzenia wymiany handlowej na wszystkie kraje świata, powinno być komentowane zwłaszcza w świetle ostatnich umów handlowych, jakie delegacje radzieckie negocjowały w krajach zachodnio-europejskich.

Demokratyczna prasa szwedzka krytykuje rząd, który rozmyślnie nie wykorzystuje możliwości rozszerzenia wymiany towarowej i ~~zwiększenia~~ tym samym stałości gospodarki.

Jednostronna wymiana handlowa Szwecji prowadzi do poważnych zakłóceń w życiu gospodarczym kraju, w jego przemyśle a zwłaszcza w przemyśle budowy maszyn. Ingerencja USA, zmierzająca do prawie całkowitego zaprzestania handlu krajów zachodnio-europejskich z krajami obozu pokoju na-potyka na opór ze strony przedstawicieli handlu szwedzkiego. W początku sierpnia znamienne oświadczenie w związku z tym złożył rzecznik Towarzystwa Żeglugowego Szwedzko-wschodnio-azjatyckiego, Brustrem, protestując przeciwko umieszczeniu 5 statków szwedzkich na "czarnym liście" Mc Carthy'ego. Brustrem stwierdził, iż żadna forma zastraszenia nie skłoni Towarzystwa do przerwania handlu z Chinami Ludowymi: przeciwnie, Towarzystwo poczyni starania w tym kierunku, aby dotychczasowe sporadyczne rejsy statków szwedzkich do Chin Ludowych zastąpić regularną linią. Zdanie Brustrema, jak pisze "Stockholm Tidningen" dzielają również i inni armatorzy szwedzcy.

F i n a n s e

Pogorszenie się sytuacji bilansu płatniczego, przewidywane przez Instytut Badania Koniunktury na rok 1953, uzewnętrzniło się już w I kwartale 1953 r. Według danych prasy amerykańskiej zaczerpniętych ze "Svensk Utrikeshandel" deficyt bilansu płatniczego w I kwartale br. wyniósł 77 mln koron wobec nadwyżki 151 mln koron w odpowiednim okresie roku ubiegłego. Decydujący wpływ na takie kształtowanie się bilansu płatniczego miała nadwyżka importowa w kwocie 185 mln koron w I kwartale br. oraz zmniejszenie się wpływów z żeglugi do 200 mln koron wobec 275 mln w analogicznym okresie roku ubiegłego. Jedynie pozycja "ruch kapitałów" wykazała poprawę o 29 mln koron, wynosząc 108 mln koron. Niekorzystna tendencja rozwoju bilansu płatniczego utrzymywała się z niezmienną siłą w II kwartale, o czym świadczyć może wysokość deficytu bilansu handlowego za ten okres oraz fakt zmniejszenia się rezerw dewiz i złota Banku Narodowego Szwecji. Według danych zamieszczonych przez "Neue Zürcher Zeitung" stan rezerw dewiz i złota Banku Centralnego w końcu czerwca br. w porównaniu z końcem 1952 r. spadł o 54 mln koron do 2250 mln koron. Zadłużenie netto banków handlowych wobec zagranicy podniosło się z 20 mln koron na 134 mln koron. Oznacza to, iż w pierwszym półroczu 1953 łączny ubytek dewiz wyniósł 168 mln koron, z czego 129 mln koron przypada na waluty krajów EPU. Ponieważ prócz tego Szwecja musi wpłacić do EPU w złocie 43 mln koron ogólne zadłużenie wobec krajów EPU w pierwszym półroczu wynosiło 172 mln koron. W lipcu Szwecja miała nadwyżkę w EPU w kwocie 3,6 mln zł.

Ogólne pogorszenie się koniunktury gospodarczej i wysoki poziom wydatków powoduje, iż przewiduje się, iż budżet szwedzki przestał wykazywać nadwyżki. Podczas gdy w r. 1950/51 nadwyżka budżetowa wyniosła 372 mln koron, a w 1951/52 - 1.084 mln koron to w r. 1952/53 nadwyżka ta wyniosła zaledwie 50 mln mimo, iż początkowo przewidywano 1.071 mln koron. W bieżącym roku budżetowym /I.VII.1953 - 30.VI.1954/ przewiduje się już deficyt w kwocie 57 mln koron.

Niekorzystne kształtowanie się budżetu państwowego znajduje swe odzwierciedlenie w rosnącej emisji banknotów. Wg. "Records & Statistics" obieg banknotów i trat /"notes and drafts in circulation"/ na 15 czerwca 1953 wyniósł 4.121.300.000 koron wobec 3.843.000.000 koron w odpowiednim okresie roku ubiegłego.

Produkcja

Według danych "New York Herald Tribune" wskaźnik produkcji przemysłowej Szwecji /przeciętna 1948=100/ w kwietniu wyniósł 120 punktów wobec 116 w marcu. W maju wskaźnik spadł do 115 punktów. Zatrudnienie w szwedzkim przemyśle spadło w okresie od maja 1952 do maja 1953 r. o 5,2%. Największy spadek dotknął przemysł maszynowy i metalowy, gdzie wskaźnik zatrudnienia /maj 1952=100/ spadł do 92,7 punktów, następnie przemysł chemiczny - 94,7 punktów, graficzny i papierniczy - 95,9 punktów.

Wzrosło natomiast w pewnym stopniu zatrudnienie w przemyśle górniczym, tekstylnym i wyrobów ze skóry, gumy i włosów.

Stopa Życiowa

Wskaźnik cen hurtowych w czerwcu utrzymywał się na niezmienionym poziomie 299 punktów /1939 = 100/ osiągniętym w maju. W odniesieniu do towarów importowanych ceny lekko wzrosły do 320 punktów /319/, natomiast ceny towarów eksportowych spadły o 3 punkty do poziomu 338. Wpłynął na to przede wszystkim spadek cen maszyn, wyrobów metalowych i pewnych wyrobów drzewnych. Wskaźnik cen detalicznych w kwietniu i w maju 1953 przedstawiał się następująco /1935 = 100/:

	kwiecień	maj
wskaźnik ogólny	224,2	224,4
artykuły spożywcze	243,0	243,8
opał i oświetlenie	244,9	244,7
komorne	123,5	123,5
odzież	243,9	243,9
inne towary i usługi	220,2	241,4

Wskaźnik cen detalicznych poszczególnych artykułów spożywczych kształtował się następująco /1935 = 100/:

	kwiecień	maj
mleko, masło, ser, margaryna	247,0	246,9
mięso	318,6	318,8
wieprzowina	290,8	292,4
jaja	296,1	304,1
ryby	222,0	217,6
kartofle, mąka, chleb i inne	244,6	246,4
jarzyny	256,5	261,1
artykuły kolonialne	267,5	268,0

Wskaźnik kosztów utrzymania jest więc nadal bardzo wysoki. Coprawda w ciągu II kwartału obniżył się on z 213 do 212 punktów /1935 = 100/ jednak jest to spadek minimalny i charakterze sezonowym. "Neue Zürcher Zeitung" analizuje koszty utrzymania w Szwecji bazując na danych 1914 = 100. Pokazuje się, że w czerwcu 1953 koszty utrzymania w Szwecji, które zostały obliczone na tej podstawie były przeszło 3,5 raza większe. Zestawienie to odzwierciedla spadek wartości korony szwedzkiej w ciągu ostatnich 40 lat, a zwłaszcza w ciągu ostatniego 10-letia. Przy przyjęciu np. bazy 1935 = 100 okazuje się, iż wskaźnik kosztów utrzymania - bezpośrednio przed wybuchem ostatniej wojny w 1939 wyniósł 109 punktów podnosząc się następnie do 150 w 1942 r. Jedynie dzięki wprowadzeniu kontroli cen i płac udało się niedopuszczyć do większego wzrostu tego wskaźnika w latach następnych. W 1946 r. wskaźnik ten wynosił jeszcze 151 punktów a do roku 1949 nastąpił wzrost do 156. W wyniku jednakże zmian w wartości korony i tendencji inflacyjnych, jakie zarysowały się w okresie wojny koreańskiej poziom wskaźnika wzrastał dalej, osiągając obecnie poziom 213-212 punktów.

/a/

Lamontskie kraje kapitalistyczne

C E J L O N

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

W uzupełnieniu danych z nr 10/93 "WHZ" podajemy strukturę geograficzną eksportu i importu Ceylonu w 1952 r. w odsetkach ogólnej sumy.

	1951	1952
E k s p o r t		
/ogółem w mln rupii/	1.823	1.408
	%	%
a/ Kraje Commonwealthu:		
Wielka Brytania	32,1	29,4
Australia	7,2	6,4
Kanada	4,0	5,0
Indie	2,6	2,5
Nowa Zelandia	2,1	1,4
Pakistan	1,9	2,8
Związek Płd. Afryki	3,5	4,1
Inne kraje Commonwealthu	1,6	2,1
Ogółem kraje Commonwealthu:	55,0	53,7
b/ Inne kraje:		
Argentyna	0,3	0,1
Belgia	1,5	0,7
Egipt	4,5	4,5
Francja	2,0	1,1
Niemcy zachodnie	4,2	2,3
Holandia	6,5	3,4
Włochy	3,9	4,3
Japonia	0,4	0,7
Chiny	1,9	8,7
Meksyk	0,5	0,3
USA	10,9	11,1
Kraje pozostałe	9,4	9,1
Ogółem kraje inne:	45,0	46,3
I m p o r t		
/ogółem w mln rupii/	1.559	1.702
	%	%
a/ Kraje Commonwealthu:		
Wielka Brytania	21,9	22,4
Australia	7,9	7,2
Kanada	1,1	2,2

Indie	12,0	12,4
Malaje	0,6	1,2
Pakistan	2,0	0,7
Związek Afryki Płd.	0,2	0,2
Inne kraje Commonwealthu	10,3	8,4
	-----	-----
b/ Inne kraje:	56,5	54,7
Belgia	1,7	1,2
Burma	14,7	10,8
Chiny	0,2	1,9
Francja	1,5	1,3
Niemcy zachodnie	1,0	1,1
Holandia	1,5	1,5
Iran	2,3	0,1
Włochy	1,2	1,1
Japonia	5,1	6,1
USA	5,3	8,7
Kraje pozostałe	9,0	11,4
	-----	-----
Ogółem kraje inne	43,5	45,3

W imporcie cejlońskim dominujące stanowisko zajmował w 1952 r. przywóz żywności /45,3%/ oraz artykułów gotowych, 43,4% na surowce i półfabrykaty przypadało 10% całego przywozu, na pozycje różne - 0,3%. W porównaniu z 1951 r. w strukturze towarowej importu nie zaszły istotne zmiany. Na wzrost wartości importu w 1952 r. wpłynęła wyższa cena ryżu i innych produktów; wyższa ta zniwelowała korzyści, płynące z pewnego spadku cen tekstylii i cukru. Objętość importu w 1952 pozostawała bez zmiany w porównaniu z 1951.

Jak wynika z powyższych tabel główne miejsce wśród importerów Cejlonu zajmują kraje Commonwealthu a zwłaszcza Wielka Brytania. W kategorii "kraje inne" można stwierdzić znaczący wzrost importu z USA /z 5,3% do 8,7%/ oraz z Chin /z 0,2% do 1,9%/. Chiny Ludowe z jednego z ostatnich miejsc wśród importerów do Cejlonu przeszły obecnie do kategorii importerów "średnich". Zaznaczamy, iż po stronie eksportu cejlońskiego udział Chin Ludowych wzrósł z 1,9% do 8,7%; w ten sposób po Wielkiej Brytanii i USA Chiny są poważnym odbiorcą towarów cejlońskich, w tym wypadku przede wszystkim kauczuku.

Na uwagę zasługuje fakt zajęcia przez Japonię w 1952 r. przedwojennej pozycji w rzędzie dostawców do Cejlonu.

W I kwartale 1953 r. wartość importu wyniosła 368,2 mln rupii wobec 451,1 mln w analogicznym okresie roku ub. Wartość eksportu /wraz z reeksportem/ wyniosła 398,5 mln rupii wobec 427,8 mln rupii. W rezultacie takiego kształtowania się obrotów handlu zagranicznego w I kwartale 1953, bilans handlowy zamknął się saldem dodatnim w kwocie 30,3 mln rupii wobec deficytu 23,3 mln rupii w I kwartale 1952 r.

Struktura towarowa eksportu i importu w I kwartale 1953 r. przedstawiała się następująco /w mln rupii/:

- 39 -

	1952 r.	styczeń - marzec 1953 r.
	import	eksport
ogółem	451,1	427,8
artykuły spożywcze,		
napoje, tytoń	202,4	205,2
surowce i półfabrykaty	48,7	196,8
artykuły gotowe	200,0	1,6
		146,3
		1,6

Struktura geograficzna eksportu i importu w I kwartale 1953 r. przedstawiała się w odniesieniu do ważniejszych krajów następująco /w mln rupii/:

	import	eksport
ogółem	368,2	398,5
Wielka Brytania	79,4	96,5
Australia	39,3	25,0
India	55,9	8,3
USA	14,9	41,5
Kanada	1,6	27,0
Japonia	16,2	2,2
Szwajcaria	17,4	0,0

Wartość eksportu w I kwartale jest niższa o 6% od wartości wywozu w analogicznym okresie roku ubiegłego jednakowoż przewyższa o 7% przeciętną miesięczną wartość eksportu 1952 roku. Najkorzystniej kształtował się handel zagraniczny w styczniu 1953 roku. W miesiącu tym eksport wzrósł do rekordowej sumy 166 mln rupii. W następnych miesiącach wartość eksportu zaczęła jednak spadać, wynosząc w marcu 133 mln rupii.

Wielki niskiej wartości przywozu Cejlonowi udało się jednak w tym okresie osiągnąć nadwyżkę eksportową w kwocie 30,3 mln rupii. Ograniczeniu uległ szczególnie import ze strefy dolarowej. W I kwartale 1953 r. import z Ameryki Północnej /USA i Kanada/ wyniósł 16,5 mln rupii, odpowiednim okresie roku ubiegłego. Zmniejszono przywóz maki pszennej oraz tkanin bawełnianych, przy czym należy zaznaczyć, iż pośrednio wpłynęła na to umowa handlowa cejlońsko-chińska; jak wiadomo, umowa ta przewiduje import poważnych ilości ryżu z Chin, co wpływa na zmniejszenie popytu na mąkę amerykańską.

Do spadku wartości przywozu przyczyniła się również poważna obniżka cen cukru surowego, sprowadzonego w poważnych ilościach z wyspy Mauritius oraz spadek cen pewnych wyrobów bawełnianych. Import cukru rafinowanego ustał w I kwartale 1953 r., a przywóz samochodów i innych pojazdów zmalał o połowę. W rezultacie tego zakupy cejlońskie w Wielkiej Brytanii która dostarczała tych towarów, zmalały o 27,7 mln rupii, wynosząc 79,4 mln rupii. W I kwartale 1953 roku Japonia nie zdecydowała się na powtórzenie w wymianie z Cejlonem swych sukcesów handlowych z 1952 r. W wyniku zmniejszenia się zakupów wyrobów bawełnianych i ze sztucznego jedwabiu przywóz z Japonii spadł zarówno pod względem wartościowym jak i objętościowym o 50% w porównaniu z I kwartałem 1952 r.

W drugim kwartale 1953 r. sytuacja na odcinku handlu zagranicznego Cejlonu uległa pogorszeniu. Wpłynęło na to

zwiększenie się wartości importu /w kwietniu 155,0 mln rupii wobec 145 mln w marcu b.r./ oraz mniejsza wartość eksportu /w kwietniu 115,1 mln rupii wobec 135,0 mln w marcu/. Niepo-
myślnie wyniki wymiany handlowej w II kwartale wpłynęły na to, że w okresie styczeń-czerwiec 1953 r. bilans handlowy zamknął się deficytem w kwocie 32,0 mln rupii. Należy jednak podkreślić, iż mimo to sytuacja obecna jest o wiele lepsza niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, kiedy wymiana towarowa Cejlonu z Chinami nie była jeszcze rozwinięta. W okresie tym saldo ujemne bilansu handlowego wyniosło około 64 mln rupii.

Wymiana towarowa z Chinami Ludowymi, jak to już podkreśliliśmy poprzednio, odgrywa coraz poważniejszą rolę w handlu zagranicznym Cejlonu. W samym okresie styczeń/luty 1953 r. import cejloński z Chin osiągnął wartość 30,0 mln rupii, t.j. prawie tyle ile wyniósł przywóz z Chin w całym 1952 r. Wymiana ta nie ogranicza się jedynie do ryżu i kauczuku. Jak wynika z informacji Francuskiego Komitetu Rozwoju Handlu Zagranicznego /B.z.w. Cofraci/ Chiny mają dostarczyć Cejlonowi w ramach umowy 5-letniej również 5 tys ton groszku zielonego, 10 tys ton maki pszennej, 300 tys ton węgla oraz 2 tys ton siarki. Ze swej strony Chiny wyraziły gotowość nabywania z Cejlonu obok kauczuku również oleju palmowego, goździków, ziela oraz pieprzu.

Eksport kauczuku do Chin Ludowych stale rośnie, wynosząc w I półroczu 1953 r. 65 mln lbs, wartości 114,0 mln rupii. Należy zaznaczyć, iż w całym 1952 r. eksport kauczuku do Chin osiągnął wartość 123 mln rupii. Transport tak poważnych ilości kauczuku do Chin wymaga korzystania w zwiększonym stopniu z usług obcych frachtowców. Ponieważ ilość ich jest niestarczająca, rząd cejloński postanowił utworzyć państwowe przedsiębiorstwo żeglugowe "National Shipping Co" o kapitale zakładowym 50 mln rupii, celem kupna 6 frachtowców o wyporności od 6 do 8 tys ton. Frachtowce te mają dostarczać kauczuk oraz przywozić ryż z Chin Ludowych. Zarządzenie to świadczy o pragnieniu Cejlonu regularnego wypełniania umowy handlowej zawartej z Chinami i to wbrew naciskowi, wywieranemu przez USA i Wielką Brytanię. Wyraźne oświadczenie w tym względzie złożył rzecznik cejlońskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych po życiu wysokiego komisarza brytyjskiego u premiera Cejlonu. Rzecznik oświadczył, iż Cejlon nie ma zamiaru zmieniać układów handlowych.

F i n a n s e

Trudności w handlu zagranicznym Cejlonu wpływają w decydującym stopniu na życie finansowe kraju. Mimo nawiązania stosunków handlowych z Chinami Ludowymi i związanego z tym polepszenia się perspektyw na przyszłość handel zagraniczny, a co za tym idzie i finanse Cejlonu jeszcze w dużym stopniu uzależnione są od wahań koniunktury na kapitalistycznym rynku. Skutki bałsy cen surowych trwają nadal z niezmniejszoną siłą. Jak donosi prasa francuska w rezultacie rosnącego deficytu bilansu płatniczego rezerwy dewizowe Cejlonu spadają niezwykle szybko. Wystarczy wskazać, iż w okresie marzec 1951 - marzec 1953 rezerwy dewizowe spadły z 1.185 do 750 mln rupii, osiągając

ten sposób najniższy dotychczas notowany poziom.

Zmniejszenie się wpływów z eksportu wywołało też poważny kryzys budżetowy, zmuszając rząd do zaciągania pożyczek w Banku Centralnym z reguły w formie nowych emisji. Poważną kwotę w wydatkach rządowych stanowią subsydia ryżowe, dzięki którym rząd starał się utrzymać cenę sprzedaży tego produktu na rynku wewnętrznym. W ubiegłym roku finansowym subsydia te wyniosły 300 milionów rupii, stanowiąc znaczne obciążenie budżetu. W preliminarzu obecnego budżetu na rok 1953/54 subsydia żywnościowe zostały zniesione; pociągnięto za sobą natychmiastowy wzrost ceny detalicznej ryżu z 25 centów do 70 centów za miarkę. Zarządzenie to spotkało się z oburzeniem postępowej opinii publicznej Cejlenu.

Projekt budżetu przewiduje również zwiększanie opodatkowania o 68 milionów rupii oraz wypuszczenie pożyczki wewnętrznej na 80 mln rupii. Budżet przewiduje zwiększenie szeregu ceł importowych, m.in. na artykuły spożywcze w puszkach i mrożone, napoje i tytoń. Ogółem po stronie dochodów budżetowych figuruje suma 933,0 mln rupii, po stronie wydatków 1.000 mln rupii, z czego 250,0 mln rupii przeznacza się na budownictwo inwestycyjne.

Produkcja

Produkcja kauczuku, jednego z głównych artykułów eksportowych, wyniosła w styczniu 1953 8.000 ton, w lutym 7.000 ton, a w marcu 7.000 ton.

Celem podwyższenia dotychczasowej produkcji rząd postanowił ostatecznie poważnie rozszerzyć areał upraw drzewek kauczukowych, z 4.000 akrów do 20.000 akrów. W ten sposób zajmie się w ciągu najbliższych 5-6 lat 10.000 akrów pod uprawę kauczuku. Należy podkreślić, iż sfinansowanie tak poważnego przedsięwzięcia stało się możliwe jedynie dzięki zyskom, osiąganym przez rząd z eksportu kauczuku do Chin Ludowych. W ramach pomocy dla producentów w realizowaniu tego programu rząd będzie udzielał poparcia w sumie 700 rupii do 1.000 rupii od każdego nowozasadzonego akra.

/a/

E G I P T

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Według doniesień prasy brytyjskiej wartość eksportu egipskiego w okresie styczniowym 1953 r. wyniosła £E 60.362.000 wobec £E 62.909.000 w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wartość importu w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 1953 r. wyniosła £E 67.913.000 wobec £E 96.908.000 w odpowiednim okresie roku ubiegłego. Saldo ujemne we wspomnianym okresie sprawozdawczym wyniosło 7.551.000 wobec £E 33.999.000 w okresie styczniowym 1952 r. Do obniżenia się wartości przywozu i zmniejszenia deficytu handlowego przyczyniło się działanie restrykcji importowych /licencjonowanie, surowa regulacja dewizowa, wyższe

cia/ oraz zmniejszona siła nabywcza ludności, leżąca u podstaw zastoju w handlu wewnętrznym.

Eksport bawełny przebiegał pomyślniej niż w roku ubiegłym, jednakowoż w dalszym ciągu perspektywy na przyszłość nie są zadawalające. Jak wynika z opublikowanych danych t.zw. bilansu bawełnianego stan zapasów bawełny pod koniec pierwszego tygodnia lipca 1953 wynosił 4.500.000 kantarów wobec 4.200.000 kantarów w analogicznym okresie roku ubiegłego. Objętość eksportu bawełny w sezonie 1952/53 /do dn. 7 lipca/ wyniosła 6.400.000 kantarów wobec 4.300.000 kantarów w odpowiednim okresie 1951/52. Na zwiększony stan zapasów mimo wzmożonego eksportu wpłynęły znaczne rezerwy z poprzedniego sezonu oraz wyższe plony w 1952 r.

Z analizy kierunków eksportu bawełny egipskiej można stwierdzić, iż spadł wywóz tego surowca do Wielkiej Brytanii /o 15,4%/ , USA /o 19,2%/ oraz Hiszpanii. Wzrósł natomiast eksport do Francji, Indii, Czechosłowacji, Chin i Niemiec zachodnich, co przyczyniło się do ogólnego zwiększenia wartości eksportu. Zwraca uwagę wzrost eksportu bawełny do krajów demokracji ludowej. Eksport bawełny do Czechosłowacji wzrósł np. w obecnym sezonie o 35%, do Chin Ludowych o 200%. Egipt stara się również o zacieśnienie stosunków handlowych z głównym krajem pokoju, z ZSRR. Ostatnio doszła do skutku umowa handlowa między ZSRR a Egiptem, przewidująca dostawy wielu ważnych produktów z ZSRR m.in. zboża, drewna, chemikaliów etc. w zamian za bawełnę. Ogółem już w ciągu I półrocza 1953 r. Egipt importował towary ra-
dzieckie za ££ 4,7 mln, a eksportował za ££ 3,6 mln.

Trudny problem stosunków handlowych z Niemcami zachodnimi znalazł ostatnio rozwiązanie. W początkach lipca podpisano w Bonn protokół, przewidujący przedłużenie działania umowy handlowej i płatniczej z 1951 r. do 31 maja 1954 r. Jednocześnie doszło do porozumienia w sprawie ceny bawełny, uważanej przez Bonn za wygórowaną oraz do uregulowania kwestii znacznego zadłużenia egipskiego. Szczegóły tych postanowień nie są znane. Prasa zachodnio-niemiecka powitała z nieskrywanym zadowoleniem wiadomość o przedłużeniu umowy, oznaczającą fiasko polityki bojkotu towarów zachodnio-niemieckich, proponowanej od dłuższego czasu w Łonie Ligi Arabskiej. Nie ulega wątpliwości, iż rząd Naguiba, pragnący oprzeć się na współpracy z obcym kapitałem skłonny do inwestowania w Egipcie nie chciał i nie mógł zrywać węzłów handlowych z Bonn. Kairskie pismo "Al Ahram" domaga się nawet od rządu jak najdalej idącego ułatwienia handlu z firmami zachodnio-niemieckimi, wbrew naciskowi ze strony USA czy Wielkiej Brytanii, patrzących niechętnie na aktywność zachodnio-niemiecką na terenie Egiptu.

F i n a n s e

Nowy budżet egipski na okres 1953/54 określany jest przez prasę kapitalistyczną jako "budżet oszczędności". Cechą specyficzną nowego budżetu jest zastosowanie podziału na dwa odrębne działy: budżet inwestycyjny i budżet zwykły. Wydatki i dochody budżetu inwestycyjnego równoważą się sumą ££ 35,0 mln, budżetu zwykłego - ££ 197 mln. Podział budżetu umożliwić ma dokonywanie przelewu niewykorzystanych sum budżetu inwestycyjnego na rachunek przyszłego budżetu inwestycyjnego, zamiast odprowadzania

sum do wspólnej puli budżetu ogólnego. Większość sum budżetu inwestycyjnego ma być obrócona na wykonanie prac elektryfikacyjnych przy tamie w Assanie oraz na budowę elektrowni w okolicach Kairu.

Wytyczną nowego budżetu ma być wzmożenie produkcji. W tym celu wyodrębniono wspomniany budżet inwestycyjny z budżetu ogólnego oraz zapewniono szereg ułatwień dla rozwoju przemysłu. Budżet przewiduje zwolnienie nowych zakładów przemysłowych od podatków na przeciąg 5 lat, wolny od opłat celnych przywóz surowców niezbędnych dla produkcji, ochronę celną przemysłu krajowego przed dumpingiem towarów zagranicznych oraz przyzwanie obcych ekspertów technicznych do kraju.

Budżet obcina drastycznie wysokość uposażeń szeregu kategorii urzędników państwowych oraz podwyższa znacznie cło od wywozu towarów luksusowych. Decydującym jednak pociągnięciem budżetowym "oszczędności budżetowych" jest podwyższenie już tak wygórowanej akcyzy na cukier o £ 16,0 per t. Sprowadzi to ze sobą natychmiastową, zwykłą cenę detaliczną cukru o dwa razy na kg. Rząd wydał również zarządzenia, które wywołają aktywnie zwykłą cenę chleba. Kroki te wpłyną na obniżenie poziomu życiowej mas pracujących Egiptu i spotkały się już z protestami opinii publicznej.

Produkcja

Wzmożenie produkcji, postulowane przez nowy budżet egipski, ma być rezultatem - według oficjalnych wypowiedzi rządowych - zwiększenia tempa inwestycji zagranicznych w kraju.

Takie stanowisko rządu egipskiego spotyka się ze zrozumiałym entuzjazmem ze strony pism kapitalistycznych zagranicą, prezentujących interesy obcych monopolów. Wpływowy organ finansjery zachodnio-niemieckiej "Handelsblatt" zamieścił niedawno artykuł pod znaczącym tytułem "Egipt otwiera drzwi dla napływu obcych kapitałów". Pismo wskazuje na to, iż "przychylna" postawa podkomitetu dla spraw zagranicznych Kongresu USA, oceniająca możliwości obcych inwestycji w Egipcie, powinna wpłynąć dodatkowo na zwiększenie tempa napływu obcych kapitałów do kraju. Pismo zaznacza jednak, iż stanowisko rządu egipskiego w tej sprawie nie jest podzielane przez duży odłam opinii publicznej "obawiającej się szantażu politycznego, ukrywającego się pod pozorem penetracji gospodarczej". Jednakowoż rządy rząd "zajął na szczęście realistyczne stanowisko w odniesieniu do problemu obcych inwestycji i wszystko wskazuje na to, iż przywrócona zostanie atmosfera zaufania, opartej na wzajemnych korzyściach".

Inne informacje prasowe świadczą o konsekwentnym realizacji przez rząd "Naguiba tej linii postępowania". "International Financial News Survey" z maja donosi np o zaproszeniu przez egipskie Ministerstwo Handlu i Przemysłu obcych kapitałów do budowy fabryki akumulatorów, opon oraz części samochodowych. W lipcu prasa zachodnio-niemiecka doniosła o przyjęciu i zaakceptowaniu przez Ministerstwo Handlu obcych ofert inwestycyjnych na sumę £ 2,0 mln. W tym samym czasie dwa koncerny amerykańskie i dwa koncerny francuskie wyraziły gotowość zainwestowania 200.000 £ w budowę fabryki pończoch nylonowych, artykułów spożywczych oraz na przeprowadzenie poszukiwań naftowych.

H O N G K O N G

Sytuacja gospodarcza

W uzupełnieniu danych "WHZ" nr 10/93 podajemy strukturę towarową handlu zagranicznego Hong-Kongu w 1952 r. /w mln dolarów HK/:

I m p o r t

ogółem	3.779
tkaniny i przędza	502
zboża	280
owoce	239
artykuły włókiennicze wykonane /np. ubrania etc/	227
tłuszcze	150
farmaceutyki	148
substancje organiczne niejadalne	146
instrumenty precyzyjne, fotograficzne etc	139
żywiec	137
chemikalia	133
produkty naftowe	130
półfabrykaty metalowe	111
papier	100

E k s p o r t

ogółem	2.899
tkaniny i przędza	547
artykuły włókiennicze	223
farmaceutyki	198
owoce	186
substancje organiczne niejadalne	153
chemikalia	138
wyroby metalowe	122
tłuszcze	106
farby, lakiery	87
papier	84
instrumenty precyzyjne, fotograficzne etc	64

Struktura geograficzna handlu zagranicznego Hong-Kongu przedstawiała się w 1952 r. /w mln dol HK/ następująco:

I m p o r t

ogółem	3.779	
Chiny Ludowe	830	/21%
Japonia	482	/19%
Wielka Brytania	470	/13%
USA	221	/6%
Sjam	204	/4%
Singapur	164	/3%
Włochy	126	/3%
Niemcy zachodnie	119	/3%
Francja	110	/3%

Szwajcaria
Indie

101 /2%/
101 /2%/

E k s p o r t

ogółem	2,899
Indonezja	528 /18%/
Chiny Ludowe	520 /18%/
Malaje	417 /15%/
Sjam	243 / 8%/
Formoza	207 / 7%/
Japonia	123 / 5%/
USA	113 / 5%/
Macao	89 / 3%/
Wielka Brytania	83 / 3%/

W porównaniu z 1951 r. można stwierdzić, iż udział Chin Ludowych w eksporcie Hong-Kongu zmalał znacznie bo z 39% do 18%. Udział Wielkiej Brytanii nie uległ zmianie po stronie importu, zmalał natomiast eksport do metropolii /z 5% na 3%/. W omawianym okresie sprawozdawczym wzrósł znacznie udział Japonii w przywozie do Hong-Kongu /z 8% na 19%/. -

Zwraca uwagę poważne zwiększenie się eksportu Hong-Kongu do Indonezji /z 244,8 mln dolarów HK do 528 mln dolarów HK/, która była odbiorcą bardzo poważnych ilości tekstylii. Ze względu na szczególne znaczenie handlu z Chinami dla Hong-Kongu podajemy poniżej zestawienie, obrazujące strukturę towarową importu Hong-Kongu w 1952 r. w odniesieniu do Chin Ludowych w porównaniu z ogólną wartością importu niektórych pozycji /w mln dolarów HK/:

I m p o r t

ogółem	830 /3779/	nasiona oleiste	80 / .../
owoce jarzyny	153 / 239/	przędza, tkaniny	45 / 502/
żywiec	125 / 137/	pasze	24 / .../
tłuszcze	120 / 150/	zboża	18 / 280/
produkty zwierzęce	88 /... /	papier	18 / 100/
		ryby	16 / .../
		jedwab surowy	14 / .../
		herbata	10 / .../

Dane powyższe wymownie świadczą o znaczeniu importu z Chin Ludowych dla aprowizacji mieszkańców kolonii. Eksport z Hong-Kongu do Chin jak już pisaliśmy zmalał gwałtownie w ciągu 1952 roku. Głównymi artykułami, wywożonymi do Chin były farmaceutyki /156 mln dol. HK/, chemikalia /116 mln dol HK/, barwniki /60 mln dol HK/, wyposażenie przemysłowe /31 mln dol HK/, papier /26 mln dol HK/ oraz wyroby optyczne, fotograficzne i zegarki /26 mln dol HK/.

W I kwartale 1953 r. można było zanotować znaczne polepszenie się obrotów handlu zagranicznego w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Doniosłą rolę w zwiększeniu się obrotów odegrał wzmożony eksport do Chin Ludowych, które zajęły pierwsze miejsce w rzędzie odbiorców towarów z Hong-Kongu. Również import z Chin wzrósł znacznie.

Poniżej podajemy strukturę geograficzną eksportu i importu Hong-Kongu w I kwartale 1953 /w ~~1952~~ dol HK/:

Kraj	i m p o r t		e k s p o r t	
	1952	1953	1952	1953
Australia	10.853	14.088	5.901	6.550
Belgia	17.004	16.256	1.394	4.220
Chiny	186.578	255.994	61.099	241.075
Holandia	27.597	43.575	4.037	11.639
Indonezja	10.525	7.512	69.576	66.735
Indie	16.045	14.250	1.851	5.422
Japonia	114.390	79.731	25.832	58.265
Kanada	25.287	16.882	4.441	7.198
Macao	19.043	18.566	22.716	23.673
Malaje	34.998	51.219	102.190	103.622
Pakistan	59.094	22.856	34.172	3.496
Sjam	49.609	86.625	55.966	37.824
USA	66.532	48.467	59.508	17.730
Wielka Brytania	132.822	135.737	31.546	29.485

Ogółem wartość eksportu w I kwartale 1953 wyniosła 775,6 mln dol HK, wobec 648,5 mln w I kwartale 1952 r. Wartość importu wyniosła w okresie styczeń-marzec 1953 1.088 mln dol. HK wobec 1.001 mln dol HK w analogicznym okresie 1952 r. W kwietniu wartość importu wyniosła 362,1 mln dol HK, eksportu zaś 270,6 mln dol HK. W porównaniu z marcem 1953 obroty handlowe w kwietniu spadły o 5,6%, były jednak większe o 76,2 mln dol HK od wyników w kwietniu 1952 r. W kwietniu 1953 r. eksport spadł o 5,1%, a import o 6%. Zmniejszony import dotknął przede wszystkim Indie, Burmę, Włochy, Norwegię oraz Koreę Płd. Zmniejszył się zaś eksport w odniesieniu do Norwegii, Szwajcarii, Danii, Pakistanu, Niemiec zachodnich, Sjamu, Formozy, USA, Egiptu, Malajów oraz Burmy. Towary wyprodukowane na miejscu stanowiły 24,6% ogólnego eksportu wobec 19,6% w marcu. W maju 1953 r. obroty handlu zagranicznego spadły o 8% /tj o 50,5 mln dol HK/ w porównaniu z kwietniem b.r. Jednakowoż wartość ogólna obrotów w okresie styczeń-maj 1953 r. wyniosła 3.079 mln dol HK i była wyższa o 14,8% od wartości obrotów w analogicznym okresie r.ub. W ciągu pierwszych 5 miesięcy eksport Hong-Kongu do Chin Ludowych wzrósł o 179%, import - o 37%, w porównaniu z odpowiednim okresem 1952 r. Jak widać decydującą rolę w zwiększaniu się wymiany towarowej Hong-Kongu odegrał zwiększony handel z Chinami i to pomimo działania embarga amerykańskiego. Życiowa konieczność prowadzenia handlu z Chinami okazała się silniejsza od zakazów amerykańskich; aczkolwiek w dalszym ciągu Hong-Kong jest objęty embargiem to jednak szereg warunków w coraz większej mierze eksportuje się do Chin Ludowych. Opinia publiczna Hong-Kongu już od dawna postulowała zwiększenie wymiany z naturalnym kontrahentem kolonii tj. z Chinami, wskazując na absurdalność pretensji USA, domagających się prawie zupełnego zahamowania tego handlu. W maju r.b. organ kupiecki brytyjskiego wychodzący w Hong-Kongu "China-Mail" zamieścił artykuł potępiający tę politykę pod znamiennym tytułem: "Kolonia znajduje się w obliczu ruiny przestrzegając zakazu handlu z Chinami". W artykule wskazuje się na to, iż utrzymywanie embarga

byłoby ruiną dla wielu przedsiębiorstw i firm hong-kongskich. W tej sytuacji gospodarczej Hong-Kongu w 1952 r. dobitnie wyraża prawdziwość tego twierdzenia. Gwałtowne zmniejszenie się popytu, zwłaszcza na kontynencie chińskim, spowodowało nagromadzenie się nadmiernych zapasów w hurtie, katastrofalny spadek wzrost ilości bankructw. Tylko w II połowie 1952 r. zarejestrowano 36 wypadków upadłości dużych firm handlowych, banków. W rzeczywistości liczba upadłości była jeszcze większa, gdyż nie wszystkie bankructwa były rejestrowane. Z innych danych wynika, iż w samym tylko handlu tekstyliami ogłosiło upadłość 50 firm. Również szereg fabryk włókienniczych, nie mogąc sprostać konkurencji japońskiej i nie znajdując zbytu, musiało ograniczyć lub całkowicie zamknąć produkcję. W wyniku tego bezrobocie stale rosło; w 1952 r. przeciętnie 50% robotników przemysłu zapłaconego, galanteryjnego, szklanego, trykotowego, garbarskiego i perfumeryjnego znajdowało się bez pracy.

Katastrofalne skutki działania embargo, nałożonego przez USA na handel z Chinami Ludowymi wpłynęły decydująco na zmianę polityki handlowej Hong-Kongu w I półroczu 1953 r. Jak widzieć z przytoczonych powyżej danych cyfrowych eksport i import z Chin stały się odgrywać ponownie dominującą w obrotach handlowych rolę. Wbrew zażądaniom Departamentu Stanu i senatora McCarthy'ego Hong-Kong stara się powrócić do normalnej wymiany handlowej z Chinami Ludowymi, jako niezbędnej przesłanki przywrócenia równowagi życia gospodarczego.

/u/

STAN ZJEDNOCZONE

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Obroty handlowe Stanów Zjednoczonych w ciągu pierwszych miesięcy 1953 r. osiągnęły \$ 9.055,1 mln w porównaniu z \$ 107,9 mln w analogicznym okresie 1952 r. Eksport /łącznie z reeksportem/ obniżył się do \$ 5.255,6 mln, wobec \$ 5.396,7 mln, a import wzrósł do \$ 3.799,5 mln z \$ 3.711,2 mln. Struktura geograficzna handlu zagranicznego USA w okresie styczniowo-kwieciennym 1953 r. przedstawia się następująco /w mln dolarów/:

	I m p o r t		eksport łącznie z re-eksportem	
	styczeń - kwiecień			
	1952	1953.	1952 ^{1/}	1953. ^{1/}
Łącznie	3.711,2	3.799,5	5.396,7	5.255,6
<u>Ameryka Północna</u>	1.278,5	1.352,5	1.465,0	1.535,6
w tym:				
Kanada	749,3	796,1	865,8	1.012,0
Meksyk	154,7	163,4	237,4	204,8
Inne	153,1	158,3	182,0	144,9

Łącznie z dostawami zbóż i olejów, które w okresie styczniowo-kwieciennym b.r. wyniosły łącznie \$ 1.390,1 mln wobec \$ 650,1 mln w tymże okresie 1952 r.

<u>Ameryka Południowa</u>	720,0	814,5	720,6	474,2
w tym:				
Wenezuela	130,2	142,3	169,4	165,6
Brazylia	291,6	243,8	273,4	93,6
Kolumbia	132,3	145,8	75,8	83,3
Peru	18,2	22,4	39,2	45,4
Chile	71,1	106,4	48,8	26,7
Argentyna	36,4	77,2	57,1	23,9
Urugwaj	8,8	27,3	20,0	5,9
<u>Europa</u>	675,5	580,5	1.376,0	953,3
w tym:				
Wielka Brytania	157,5	180,5	298,9	215,9
Francja	63,3	63,5	146,8	112,3
Niemcy zachodnie	62,7	91,0	173,4	114,8
Włochy	49,2	56,2	168,0	106,1
Belgia-Luksemburg	66,7	76,5	120,8	79,4
Holandia	50,7	64,3	108,6	63,8
Szwajcaria	45,4	49,6	56,3	43,2
Szwecja	27,6	35,9	47,5	36,8
Austria	10,4	13,7	36,0	28,9
Norwegia	20,0	20,3	31,3	23,5
Turcja	19,1	22,9	21,6	20,6
Grecja	10,8	8,9	31,3	16,2
Dania	7,9	12,6	23,0	11,7
<u>Azja</u>	671,0	566,5	853,0	647,5
w tym:				
Japonia	65,4	82,7	211,1	192,6
Filipiny	69,7	83,9	95,0	113,2
Indie	94,3	85,2	245,8	69,1
Indonezja	103,0	76,0	44,6	34,3
Arabia Saudyjska	10,5	23,2	29,7	32,5
Sjam	43,1	29,4	20,1	20,8
Pakistan	6,5	11,0	13,8	14,6
Malaje Brytyjskie	185,0	84,7	14,9	10,7
<u>Oceania</u>	95,2	76,5	96,0	51,0
w tym:				
Australia	59,3	51,1	74,8	37,2
Nowa Zelandia	33,9	24,0	16,0	9,8
<u>Afryka</u>	271,0	212,2	235,5	173,9
w tym:				
Związek Płdn. Afryki	43,7	35,7	89,7	79,3
Kongo Belgijskie	31,5	25,0	23,9	19,3
Egipt	52,6	16,0	31,7	19,2

Ogólny eksport Stanów Zjednoczonych w ciągu pierwszych 4-ech miesięcy b.r. spadł o 2,7%, a eksport handlowy - o 12,6%, wynosząc \$ 3.865,5 mln wobec \$ 4.746,6 mln w analogicznym okresie 1952 r.

W prasie amerykańskiej podkreśla się, że spadek eksportu handlowego nie jest wynikiem wahań sezonowych, lecz jest zjawiskiem ciągłym, datującym się od przeszło roku. Już w 1952 r. eksport ten obniżył się do \$ 12.565 mln w porównaniu z \$ 13.462,5 mln w 1952 r. a w ciągu pierwszych 4-ech miesięcy b.r. ukształtował się na poziomie \$ 11.596,5 mln w skali rocznej.

Obniżenie się eksportu handlowego USA tłumaczy się spadkiem popytu na amerykańskie artykuły rolnicze i szereg innych towarów, dotkliwym brakiem waluty dolarowej w krajach kapitalistycznych oraz wzrastającą konkurencją ze strony zagranicy.

Znaczny spadek amerykańskiego eksportu handlowego przejawiał się w stosunku do szeregu krajów, będących kontrahentami USA. W szczególności eksport do Indii spadł o 71,9%, do Urugwaju - o 70,5%, do Brazylii o 65,8%, do Argentyny - o 58,2%, do Australii - o 50%, do Chile - o 45,3%, do Holandii - o 41,3%, do Włoch - o 36,9%, do Belgii-Luksemburga - o 34,3%, do Niemiec zachodnich - o 33,8%, do Wielkiej Brytanii - o 27,8%, do Francji - o 19,4% i td. Eksport handlowy do krajów OEEC obniżył się o 30,7%, do Ameryki Łacińskiej - o 25,9% i do krajów obszaru szterlingowego - o 30%.

W strukturze towarowej handlu zagranicznego USA zaszły następujące zmiany /w mln dolarów/:

	styczeń 1952r.	- kwiecień 1953r.
Eksport		
Towarowy	829,2	495,9
w tym:		
bawełna	448,9	185,3
tytoni	67,0	93,5
węgiel	184,8	86,2
nasiona oleiste	24,6	30,0
ropa naftowa	32,0	27,1
Artykuły spożywcze	832,0	609,9
w tym:		
pszenica	383,3	237,7
kukurydza	63,5	75,4
Przemysłowy	598,0	445,0
w tym:		
metale żelazne	162,5	112,7
chemikalia przemysłowe	51,3	36,9
Wyroby gotowe	3.071,6	3.649,5
w tym:		
sprzęt przemysłowy	544,5	520,5
z tego:		
sprzęt budowlany i wiertniczy	177,4	167,7
motory, turbiny, części zapasowe	16,0	47,6
obrabiarki i części zapasowe	36,8	54,3
inny sprzęt do obróbki metali	48,2	50,6
sprzęt i aparaty elektrotechniczne	175,6	185,2
aparaty radiowe i telewizyjne	34,9	92,4
samoloty i części zapasowe	100,1	273,9
traktory i części zapasowe	131,9	120,1
samochody osobowe /nowe/	94,2	110,9
samochody ciężarowe i autobusy /nowe/	124,3	92,0
tkaniny i wyroby bawełniane	113,0	95,5
tkaniny z włókna sztucznego	62,9	61,8
benzyna	50,3	59,1
oleje smarowe	98,3	54,7

2/ bez reeksportu

3/ oprócz dostaw wojskowych

W eksporcie za pierwsze 4 miesiące 1953 r. obserwuje się spadek wywozu wszystkich grup towarowych z wyjątkiem wyrobów gotowych. Wzrost udziału wyrobów gotowych w ogólnym eksporcie do 70,2% z 57,6% w analogicznym okresie 1952 r. tłumaczy się zwiększeniem dostaw zbrojeniowych i innych towarów o charakterze wojskowym. W eksporcie USA spadł do 9,5% wobec 15,6%, artykułów spożywczych - do 11,7% wobec 15,6% i półfabrykatów - do 8,6% z 11,2%.

Spadek eksportu surowców nastąpił głównie kosztem bawełny i węgla, których wywóz obniżył się odpowiednio o 58,7% i o 53,4%. Na spadek eksportu artykułów spożywczych wpłynął mniejszy wywóz pszenicy, który obniżył się o 38%.

Struktura importu USA przedstawiała się następująco /w mln dolarów/:

	Styczeń - kwiecień	
	1952	1952
<u>Import</u> ^{4/}	3.724,7	3.751,6
<u>Surowce</u>	1.134,6	902,7
w tym:		
rudę i koncentraty	181,8	182,4
ropa naftowa	136,2	153,6
kauczuk	312,2	132,6
wełna	143,1	127,7
futra	28,1	28,7
<u>Artykuły spożywcze</u>	1.106,5	1.162,1
w tym:		
kawa	542,0	542,3
cukier trzcinowy	140,3	153,4
kakao w ziarnach	75,3	66,0
<u>Półfabrykaty</u>	812,7	951,1
w tym:		
miedź	76,9	141,3
oyna	60,4	78,7
nikiel	34,4	48,8
ołów	38,9	43,4
produkty ropy naftowej	86,3	86,5
celuloza	100,8	87,6
tarcica	62,3	73,2
<u>Wyroby gotowe</u>	671,2	735,9
w tym:		
papier gazetowy	176,0	191,4
maszyny i środki transport.	119,2	135,9
waliołka	40,8	46,2

4/ dla zużycia w kraju

W imporcie USA za pierwsze 4 miesiące b.r. znacznie skurczył się udział surowców /do 24,1% z 30,5% w analogicznym okresie 1952 r./, co spowodowane zostało głównie zmniejszeniem zakupów kauczuku o 57,6%. Udział półfabrykatów w ogólnym imporcie wzrósł do 25,4% wobec 21,8%, artykułów spożywczych - do 30,9% wobec 29,7% i wyrobów gotowych - do 19,6% z 18%.

W maju b.r. notuje się wzrost ogólnego eksportu do \$ 1.438,7 mln wobec \$ 1.393,9 mln w kwietniu przy jednoczesnym spadku importu do \$ 901,2 mln wobec \$ 1.012,2 mln w poprzednim miesiącu. Wzrost jednakże eksportu w maju o \$ 44,8 mln był w połowie spowodowany większym wywozem materiałów wojennych w ramach udzielanej zagranicy t.zw. "pomocy" zbrojeniowej. Dostawy zbrojeniowe w omawianym miesiącu osiągnęły poziom \$ 362,6 mln i wzrosły w porównaniu z kwietniem o \$ 22,4 mln.

Po odjęciu więc wartości wywozu materiałów wojennych okazało się, że eksport handlowy w maju wyniósł tylko \$ 1.076,1 mln. Wzrost zaś salda dodatniego w tym miesiącu do \$ 174,4 mln w porównaniu z \$ 39,6 mln w kwietniu nastąpił przede wszystkim skutkiem zmniejszenia się importu o \$ 110,5 mln. W tym świetle jak podkreśla "Neue Zürcher Zeitung", takie polepszenie się bilansu handlowego nie może być pożytywane za oznakę pomyślniejszego trendu handlu zagranicznego USA. Wyraźne natomiast pogorszenie się sytuacji amerykańskiego handlu zagranicznego wynika z porównania cyfr eksportu i importu za okres pierwszych 5-ciu miesięcy b.r. Eksport handlowy w okresie styczeń-maj b.r. osiągnął \$ 5.119,5 mln, a import - \$ 4.694,4 mln, wobec czego saldo dodatnie wyniosło tylko \$ 425,1 mln w porównaniu z saldem dodatnim \$ 1.606,5 mln w analogicznym okresie 1952 r. Trzeba przy tym podkreślić, że wyżej podane cyfry są o tyle nieścisłe, że oprócz oficjalnie rejestrowanych dostaw zbrojeniowych w ramach t.zw. "pomocy" militarnej, USA dostarczają szereg jeszcze towarów t.zw. "special category" ~~które w rzeczywistości nie są eksportem handlowym~~. Odnosnie eksportu tych ostatnich towarów brak jest bliższych danych oficjalnych. Jednakże według obliczeń rzeczoznawców w roku bieżącym wynoszą one mniej więcej \$ 45 mln miesięcznie. Uwzględnivszy więc dostawy "special category" nadwyżka eksportu handlowego w ciągu 5-ciu miesięcy b.r. jest w rzeczywistości o połowę mniejsza i wynosi tylko około \$ 200 mln.

Eksport handlowy USA w ciągu pierwszych 5-ciu miesięcy b.r., które jak wyżej zostało podane, wyniósł \$ 5.119,5 mln, obniżył się więc - o 17% w porównaniu z analogicznym okresem 1952 r. kiedy to osiągnął \$ 6.202,9 mln.

Spadek importu w maju w porównaniu z poprzednim miesiącem nastąpił skutkiem mniejszego przywozu przede wszystkim kawy i cukru /do \$ 215,3 mln z \$ 284,7 mln/. Obniżył się również import kauczuku i kopry. Po stronie eksportu wzrósł w maju wywóz maszyn i pojazdów mechanicznych do \$ 543,9 mln z \$ 526,7 mln w kwietniu, włókien i tkanin do \$ 108,3 mln z \$ 94,4 mln /skutkiem większego wywozu bawełny/ oraz grupy towarów "metale i wyroby metalowe" - do \$ 93,8 mln z \$ 85,1 mln - głównie dzięki większemu eksportowi stali i półfabrykatów. Eksport natomiast artykułów spożywczych pochodzenia roślinnego spadł w maju do \$ 112,4 mln z \$ 119,7 mln w kwietniu. W gronie tej notuje się spadek wywozu pszenicy, przy nieznacznym wzroście wywozu kukurydzy.

Według danych "Agefi", ogólny eksport USA w czerwcu b.r. wyniósł \$ 1.379 mln a import \$ 951 mln.

F i n a n s e

Zgodnie z komunikatem Ministerstwa Handlu deficyt bilansu płatniczego Stanów Zjednoczonych w pierwszych kwartale r. 1953 wyniósł \$ 750 mln. Zanotowano odpowiedni wpływ złota z zagranicą.

W okresie pierwszego kwartału roku ub. sytuacja była odwrotna i zagranicą musiała ogółem przelać na rachunek Stanów Zjednoczonych \$ 400 mln ze swych rezerw w dolarach i złotych, na pokrycie deficytu wobec USA.

Nie biorąc pod uwagę dostaw USA w ramach pomocy wojskowej, nadwyżka importu krajów obcych z USA nad eksportem do Stanów Zjednoczonych wyniosła w pierwszym kwartale r. 1953 - około \$ 100 mln. W ciągu pierwszego kwartału r. 1952 bilans handlowy tych krajów wobec USA wykazał deficyt w wysokości \$ 1 mld. Z poprawy tej skorzystała w dużej mierze strefa szterlingowa, dzięki zwiększeniu jej eksportu do strefy dolara, podczas gdy inne kraje utrzymały pewną równowagę drogą ostrych restrykcji zakupów w Stanach Zjednoczonych, szczególnie produktów rolnych i produktów naftowych. Amerykański eksport wyrobów przemysłowych nie uległ zmianie.

Budżet państwowy USA za rok finansowy 1952-53 zamknął się w dniu 30 czerwca b.r. deficytem w wysokości \$ 9,4 mld. Deficyt ten najwyższy od 1946 r. przekroczył o \$ 3,5 mld nie-dobór przewidywany przez rząd Trumana. Dochody w ubiegłym roku finansowym wyniosły \$ 65,2 mld /t.j. prawie o \$ 3,5 mld mniej niż przewidywano/, a wydatki osiągnęły \$ 74,6 mld /wzrost o \$ 14 mln/.

Jednocześnie, zadłużenie wewnętrzne skarbu amerykańskiego wzrosło do rekordowej w czasie pokoju cyfry \$ 272 mld t.j. około \$ 1.700 na głowę ludności. Przewidziany dla zadłużenia państwowego górny limit wynosi \$ 275 mld i, jak donosi prasa, Eisenhower usiłuje przełamać podniesienie limitu o dalszych \$ 25 mld. Wniosek prezydenta USA napotyka na sprzeciw szeregu członków Kongresu obu partii.

raz ze wzrostem ciężaru zadłużenia, ludność USA coraz silniej odczuwa brzemień podatków.

Ostatnio nawet burżuazyjna prasa amerykańska zmuszona była przyznać, że ciężar podatków w USA osiągnął niespotykane dotychczas rozmiary. Podczas gdy w r. 1932 wpływy podatkowe do skarbu państwa wynosiły \$ 2 mld, to w bieżącym roku finansowym stanowią już one \$ 68,7 mld, czyli wzrosły przeszło 34-krotnie.

Od chwili rozpoczęcia wojny w Korei opodatkowanie w USA zwiększyło się dwukrotnie. Ogólna suma podatków w bieżącym roku finansowym, wliczając w to podatki federalne oraz podatki stanowe i samorządowe, przekroczyła \$ 80 mld. Były minister finansów, Snyder, zmuszony był przyznać, że w myśl ustawy podatkowej z 1 listopada 1951 roku, z łącznej sumy dochodów w wysokości \$ 110 mld podlegającej dodatkowemu opodatkowaniu, ponad \$ 50 mld /czyli 73,7% / przypada na płatników podatkowych,

których dochód nie przekracza dwóch tysięcy dolarów rocznie, czyli jest bardzo niewielki. Takich płatników podatkowych, według oficjalnych danych, jest w USA 10 milionów.

Przy ściąganiu podatków pośrednich nie uwzględnia się, rzecz oczywista, indywidualnej zdolności płatniczej ani dochodów płatnika. Kupując paczkę papierosów zarówno bezrobotny, jak i milioner płaci jednakowy podatek pośredni, ukryty w cenie papierosów. Każdy Amerykanin płaci podatki bardzo różnorodne zarówno pod względem nazwy, jak sposobu i miejsca ich uiszczenia.

Prasa burżuazyjna USA stara się przekonać czytelnika, że w łącznej sumie podatków federalnych udział podatków ściąganych od wielkich towarzystw monopolistycznych stanowi rzeczcko ponad 1/3 tej sumy. W rzeczywistości zaś t.zw. podatek od towarzystw jest ukrytym podatkiem od konsumentów. Jak stwierdziło niedawno czasopismo "Look" - "podatki wymierzone towarzystwom faktycznie płać konsumenci, t.j. ludzie, których zakupy umożliwiają prowadzenie handlu". Rzecz polega na tym, że towarzystwa przerzucają swe podatki na konsumentów drogą włączania tych podatków do rynkowych cen towarów. W ten sposób, nabywając ten czy inny artykuł, nabywca - nawet się tego nie domyslaając - bierze udział w uiszczeniu podatku, wymierzonego towarzystwu.

Produkcja

Zgodnie z prowizorycznymi danymi "Federal Reserve Board" wskaźniki produkcji przemysłowej USA w czerwcu b.r. w porównaniu z majem przedstawiały się następująco /1935-1939 r. = 100/:

	1952	maj 1953	czerwiec 1952	1953
<u>Przemysł przetwórczy</u>				
Towary trwałej konsumpcji	278	322	249	322
Towary bezpośredniej konsumpcji	180	198	187	199
Wurówka i stal	246	291	140	288
Urządzenia przemysłowe	353	399	352	400
Przeprzet transportowy	338	404	339	400
Metale nieżelazne	216	263	210	263
Materiały i wyroby szklane	145	154	155	161
Wyroby ceramiczne	224	238	225	236
Staliny i wyroby włókiennicze	151	175	154	174
Skóry i wyroby skórzane	105	111	102	...
artykuły spożywcze	154	156	168	162
Papier i wyroby papiernicze	182	209	182	209
Produkcja przemysłu poligraficznego	174	187	175	178

W dane sprawdzone

przetwory naftowe oraz produkty suchej destylacji węgla	209	289	251	300
chemikalia	291	320	296	322
wyroby gumowe	242	269	246	...

Górnictwo

węgiel i ropa naftowa	140	170	161	176
rudy metali	159	179	74	165

Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej w czerwcu osiągnął 241 punktów wobec 232 punktów w maju.

Według oceny "Federal Reserve Board" ogólny wskaźnik w lipcu obniżył się o 9 punktów do 232 punktów. Pismo "Wall Street Journal" przewiduje, iż w ciągu przyszłych 12-18 miesięcy może nastąpić spadek produkcji przemysłowej USA o 10-20%, nawet jeśli nie nastąpi znaczne ograniczenie wydatków na cele zbrojeniowe.

Amerykański ekonomista Henderson /były dyrektor "Urzędu Kontroli Cen"/ przewiduje, że w 1954 r. nastąpi spadek aktywności gospodarczej USA, w rezultacie czego t. zw. produkcja narodowa brutto /"gross national product"/, oceniana w 1953 r. na \$ 362 mld, zmniejszy się o 10%. W związku ze spadkiem produkcji przemysłowej i ogólnym osłabieniem aktywności gospodarczej w 1954 r. oficjalna liczba bezrobotnych w USA wzrośnie przypuszczalnie do 3,5 mln osób wobec 1,562,000 w czerwcu 1953 r. Dochód narodowy zmniejszy się o ok. 7% w porównaniu z rokiem bieżącym, podczas gdy inwestycje w przemyśle spadną o 12-15%. Henderson przypuszcza również, że w przyszłym roku nastąpi spadek obrotów w handlu detalicznym o 5-6% w porównaniu z 1953 r.

W ciągu ostatnich miesięcy notuje się stopniowy spadek artykułów trwałej konsumpcji. Wskaźnik produkcji artykułów gospodarstwa domowego obniżył się ze 152 w marcu do 128 w maju. Oprócz tego obserwuje się spadek produkcji samochodów dla celów cywilnych, co w głównej mierze tłumaczy się skurczeniem się popytu. Według stwierdzenia biuletynu "Chicago Reserve Bank", w ciągu najbliższych 6-ciu miesięcy oczekuje się "poważnego zmniejszenia zatrudnienia w przemyśle samochodowym", a produkcja samochodów spadnie o 40% w porównaniu z poziomem II kwartału b.r. Mimo spadku cen towarzystwa samochodowe sprzedają obecnie tylko 78,6% swej gotowej produkcji.

Jak podkreśla "New York Herald Tribune" łatwy zbyt samochodów, trwający od 13 lat, zdaje się obecnie należeć już do przeszłości. Rozwijający się na odcinku tej gałęzi produkcji kryzys przykuwa uwagę amerykańskich ekonomistów, czynników oficjalnych oraz obserwatorów zagranicznych, wyrażających opinię, iż może to stanowić pierwszy symptom, świadczący o załamaniu się dotychczasowego trendu gospodarki naszego USA. Podkreśla się przy tym, że przemysł samochodowy pochłania 20% krajowej produkcji stali, 70% szkła i 70% kauczuku.

Jednocześnie w USA trwa nadal proces zwiększania się zapasów towarowych, który jest rezultatem tego, iż rynek wewnętrzny w następstwie stopniowego kurczenia się siły nabywczej

ności, nie jest w stanie wchłonać produkcji przemysłowej kraju, mimo że wytwórczość towarów konsumpcji cywilnej stale się zmniejsza.

Zapasy towarowe przemysłu amerykańskiego wzrosły przy końcu pierwszego półrocza do \$ 45,7 mld, były więc o \$ 2,7 mld wyższe niż przy końcu pierwszego półrocza 1952 r. Wzrost zapasów w czerwcu wyniósł \$ 500 mln co jest najwyższą cyfrą miesięczną. Z ilości tej ca 75% przypada na zwiększenie zapasów dóbr długotrwałego użytku. Znaczny wzrost zanotowano w przemyśle metalowym. Jeśli chodzi o zapasy dóbr bezpośredniej konsumpcji, to wzrost nastąpił głównie w przemyśle włókienniczym i chemicznym - w pozostałych gałęziach nie notowano istotnej zmiany.

Równocześnie zbyt towarów przemysłowych wyniósł przy końcu czerwca \$ 26,1 mld, t.j. wykazał w ciągu tego miesiąca spadek o \$ 100 mln. Również w maju notowano wzrost rezerw towarowych przy równoczesnym spadku zbytu.

Portfel nowych zamówień w przemyśle wykazuje także spadek. Według danych oficjalnych wyniósł on w czerwcu \$ 24,3 mld, co jest o \$ 200 mln mniej niż w analogicznym miesiącu ub.r./o. Jest to ilość niższa również od wyników uzyskanych w maju.

Portfel zamówień przemysłu amerykańskiego wyniósł przy końcu pierwszego półrocza \$ 70,6 mld, był więc o \$ 2 mld niższy niż przy końcu pierwszego półrocza 1952 r. W czerwcu ilość zamówień w przemyśle spadła o około \$ 1 mld, a spadek ten dotyczy przede wszystkim przemysłów produkujących dobra długotrwałego użytku, a mianowicie maszyny i metale. Natomiast przemysł włókienniczy, skórzany i papierniczy wykazał w ciągu czerwca wzrost zamówień.

Stopa życiowa

Jak donosi "Neue Zürcher Zeitung", koszty utrzymania w Stanach Zjednoczonych osiągnęły w okresie od 15 maja do 15 czerwca b.r. rekordowy poziom. Oficjalny ogólny wskaźnik kosztów utrzymania wzrósł w powyższym miesiącu do 115 /1947-1949 r. = 100/.

Najwyższy dotychczas poziom kosztów utrzymania notowany w listopadzie 1952 r. wynosił 114,3. Wzrost kosztów utrzymania w ostatnich tygodniach I półrocza 1953 r. nastąpił głównie skutkiem podrożenia artykułów spożywczych, przeciętnie o 1,4%, przy czym ceny owoców i warzyw podniosły się o 5,6%, mięsa, drobiu i ryb - o 1,9%, wia-przowiny - o ca 6%. Podrożały również usługi i komorne.

Należy przy tym oczekiwać dalszego wzrostu kosztów utrzymania, wobec faktu zniesienia z dniem 31 lipca b.r. państwowej kontroli komornego.

Spowoduje to według oceny "Neue Zürcher Zeitung", wzrost komornego w niektórych wypadkach o 50%, a nawet o 75%. Cytowane pismo szwajcarskie informuje, że najwyższe komorne żądane jest w t.zw. "slumsach" t.j. najbardziej ubogich dzielnicach miasta. Ponieważ mieszkańcy "slumsów" nie są w stanie uiścić podwyższonego czynszu, właściciele usuwają ich z zajmowanych mieszkań.

- 56 -

Zgodnie z tymczasowymi danymi Ministerstwa Pracy USA
wskazniki cen hurtowych w czerwcu przedstawiały się następują-
co /1947-1949 r. = 100/:

	maj 1953	czerwiec. 1952 1953	
Wskaźnik ogólny	109,8	111,2	109,4
w tym:			
artykuły rolnicze	97,8	107,2	95,3
żywność	104,3	108,5	103,3
wszystkie towary z wyłącze- niem artykułów rolniczych i żywności	113,6	112,6	113,8
tekstylia i odzież	97,6	99,0	97,5
skóry i wyroby skórzane	100,4	95,9	100,8
opaki i energia elektryczna	107,1	105,9	107,6
chemikalia	105,5	104,3	105,7
kauczuk i wyroby gumowe	125,4	133,4	124,9
materiały i wyroby drzewne	121,8	119,9	121,6
masa papiernicza i papier	115,4	116,7	115,3
metale i wyroby metalowe	125,7	121,1	126,8
maszyny i sprzęt	122,4	121,3	122,8
meble i inne przedmioty gospodarstwa domowego	114,1	111,6	114,2
kopaliny niemetaliczne	117,2	113,8	117,9
tytoń, wyroby tytoniowe			
i napoje	114,8	110,8	114,9
inne	99,7	108,1	95,9

6/ dane sprawdzone

/o/

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

ARGENTYNA - NIEMCY ZACHODNIE

W uzupełnieniu wiadomości z nr. 28/111 "WHZ" podajemy bardziej szczegółowe dane odnośnie umowy handlowej zawartej pomiędzy Argentyną a Niemcami zachodnimi. Zanotowana przez nas przednio wielkość wymiany towarowej w wysokości \$ 135 mln dla każdej ze stron została na krótko przed podpisaniem umów zmieniona i wynosi obecnie \$ 136,6 mln.

Eksport argentyński do Niemiec zachodnich obejmuje: zboża i pasze - \$ 60 mln, skóry - \$ 24 mln, wełnę - \$ 14 mln, olej lniany - \$ 12 mln, chemikalia - \$ 4,7 mln, bawełnę - \$ 2 mln, włosie i szorstki - \$ 2 mln, ryż - \$ 2 mln, ekstrakt kawy - \$ 2 mln, a ponadto strączkowe - \$ 1 mln, mięso - \$ 1 mln, jelicia - \$ 1 mln i szereg innych towarów. Na eksport do Niemiec zachodnich do Argentyny złożą się wyroby żelazne i stalowe - \$ 26,4 mln, chemikalia - \$ 17 mln, części zamienne do maszyn - \$ 12,5 mln, materiały elektrotechniczne - \$ 3,46 mln, motory i materiały dla produkcji maszyn rolniczych - \$ 3 mln, aparaty i instrumenty chirurgiczne - \$ 2,7 mln, aparaty telekomunikacyjne - \$ 2 mln, aluminium - \$ 1 mln, żelazny - \$ 2 mln, aparaty precyzyjne - \$ 1 mln, materiały ogniotrwałe - \$ 1 mln itd.

AUSTRIA - BULGARSKA REPUBLIKA LUDOWA

W uzupełnieniu wiadomości z nr. 26/109 "WHZ" podajemy bardziej szczegółowe dane, dotyczące wymiany towarowej pomiędzy Austrią a Bułgarią. Lista A - eksport austriacki do Bułgarii - obejmuje m.in. obrabiarki i ich części zapasowe - \$ 100.000, maszyny elektryczne i ich części zapasowe - \$ 400.000, maszyny rolnicze - \$ 300.000, kompresory - \$ 200.000, aparatura radiowa - \$ 120.000, różne maszyny - \$ 400.000, sprzęt telekomunikacyjny - \$ 100.000, aparaty precyzyjne i optyczne - \$ 75.000, narzędzia dla obróbki metali i drzewa - \$ 250.000, elektryczne przyrządy pomiarowe - \$ 150.000, łożyska kulkowe - \$ 250.000, instrumenty medyczne, urządzenia laboratoryjne - \$ 50.000, maszyny rolnicze - \$ 250.000, tabor kolejowy - \$ 400.000, samochody ciężarowe - \$ 130.000, motocykle i rowery - \$ 25.000, wodne środki transportu - \$ 400.000, wyroby walcowane - \$ 700.000, żelazo taśmowe walcowane na zimno - \$ 25.000, stal - \$ 1.500.000, wyroby stalowe - \$ 200.000, wyroby aluminiowe - \$ 80.000, kable - \$ 450.000, soda kalcynowana - 3.500 ton, soda kaustyczna - 1.750 ton, chemikalia - 50.000, farmaceutyki - \$ 40.000, materiały ogniotrwałe - 100.000, grafit i wyroby - \$ 30.000, wyroby gumowe - \$ 10.000, wyroby korkowe - \$ 30.000, celuloza bielona i niebielona - 1.000 ton, papier rotacyjny - 1.000 ton, inne gatunki papieru - 1.000 ton, wyroby papierowe - \$ 200.000, sztuczna wełna - 1.000 ton,

wyroby włókiennicze - \$ 300.000, wyroby żelazne i metalowe - \$ 125.000, różne towary - \$ 150.000.

Lista B - eksport bułgarski - obejmuje m.inn. tytoń - 500 t., kukurydzę - 20.000 t., pszenicę - 10.000 ton, żyto - 20.000 ton, jęczmień pastewny - 5.000 ton, ryż - 1.000 ton, strączkowe - 700 ton, świeże winogrona - 3.000 ton, cebulę - \$ 80.000, czosnek - \$ 40.000, świeże owoce i jarzyny - wyjątkiem jabłek, kapusty i ogórków - \$ 300.000, suszone owoce - \$ 50.000, przyprawy korzenne - \$ 50.000, świeże jaja - \$ 1.000.000, oleje roślinne, jadalne - 500 ton, olejki eteryczne - \$ 50.000, rośliny lecznicze - \$ 30.000, jelita suszone i solone - \$ 300.000, rudy manganu i chromu - \$ 100.000.

A U S T R I A - C Z E C H O S Ł O W A C J A

W uzupełnieniu wiadomości z nr 28/111 "WHZ" podajemy listy towarowe, dołączone do umowy austriacko-czechosłowackiej.

Lista A - eksport czechosłowacki do Austrii - obejmuje m.inn. cukier - 8.000 ton, chmiel - 500 ton, kartofle - 7.500 ton, jaja w proszku - \$ 40.000, cykorię - 100 ton, piwo - \$ 10.000, przyprawy korzenne - \$ 40.000, pierze - \$ 100.000, węgiel drzewny retortowy - 2.500 ton, węgiel, koks i brykiety - 365.000 t., tkaniny wełniane - \$ 100.000, tkaniny bawełniane - \$ 80.000, tkaniny lniane - \$ 20.000, skórki futerkowe - \$ 120.000, glinki ogniotrwałe - 25.000 t., kaolin - 1.300 t., wyroby porcelanowe - \$ 100.000, obrabiarki - \$ 300.000, pojazdy mechaniczne i części zapasowe - \$ 550.000, motocykle i części zapasowe - \$ 200.000.

Lista B - eksport austriacki do Czechosłowacji - obejmuje m.inn.: gips - \$ 40.000, grafit i wyroby - \$ 50.000, wyroby papiernicze - \$ 40.000, wełna sztuczna - \$ 300.000, surowkę żelazną - 8.000 t., stal szlachetną i wyroby z niej - 7.000 t., wyroby walcowane - 2.000 t., łożyska kulkowe i rolkowe - \$ 1.000.000, konstrukcje stalowe - \$ 400.000, kosy i sierpy - \$ 100.000, narzędzia precyzyjne i przyrządy pomiarowe - \$ 100.000, wyroby żelazne i metalowe - \$ 500.000, półfabrykaty aluminiowe - 550 t., maszyny - \$ 1.200.000, lokomotywy dieslowskie, kompresory i agregaty dieslowskie - \$ 150.000, maszyny i aparaty elektryczne - \$ 450.000, seczę kalcynowaną - 10.000 t., medykamenty - \$ 100.000.

B R A Z Y L I A - F R A N C J A

Podpisana w ostatnich dniach brazylijsko-francuska umowa handlowa przewiduje znaczne zwiększenie wymiany towarowej pomiędzy obu krajami. Eksport brazylijski do Francji wyniesie \$ 132 mln, w porównaniu z \$ 116,8 mln w ramach poprzednio obowiązującego układu, eksport zaś francuski do Brazylii - \$ 128,9 mln wobec dotychczasowych \$ 105,8 mln.

Bliższych szczegółów wspomnianej umowy na razie nie opublikowano.

URMA - JUGOSŁAWIA

Ostatnio podpisana została pomiędzy Burmą a Jugosławią umowa handlowa. Bliższych szczegółów dotychczas nie po-

ANIA - HISZPANIA

W Kopenhadze podpisana została umowa handlowa, obowiązująca od 1 lipca 1953 r. do 30 czerwca 1954 r. Przewiduje ona, że wzajemne dostawy osiągną 83 mln duńskich koron dla każdej ze stron. Dania zobowiązała się nabyć w Hiszpanii towary, których import podlega ograniczeniom ilościowym, za 9,5 mln d.koron, towarów zaś, których import jest zliberalizowany - za 33,5 mln d.kr.

Najważniejszymi pozycjami eksportu duńskiego są /w mln d.kr./: ryby - 30,9, sadzeniaki - 4,0, jaja - 3,0, inne artykuły rolne - 3,7, towary przemysłowe - 26,6.

ANIA - HOLANDIA

W uzupełnieniu wiadomości z nr 26/109 "WHZ" podajemy bliższe szczegóły dotyczące umowy duńsko-holenderskiej. Wydana pomiędzy obu krajami osiągnie 40 mln koron duńskich w obu kierunkach w porównaniu z 50 mln kr.d. importu duńskiego 55 mln kr.d., eksportu duńskiego, przewidzianego w poprzednim obowiązującym układzie.

Eksport duński obejmie przede wszystkim ryby morskie, wyroby plastyczne. Na dostawy holenderskie złożą się spirytus i likiery, płytki okładzinowe, superfosfaty, maszyny elektryczne, sprzęt i aparaty elektryczne.

FINLANDIA - HOLANDIA

Pomiędzy Finlandią a Holandią zawarta została umowa handlowa z mocą wsteczną od 1 kwietnia br. Do umowy dołączono 2 listy towarów kontyngentowanych, które mają być przedmiotem wymiany w okresie od 1 kwietnia br. do 31 marca 1954 r. W odwołaniu od poprzedniej umowy, której termin obowiązywania wybiegał 31 marca 1953 r., obie strony nie tylko określiły ogólną wielkość eksportu, lecz także ~~potwierdziły~~ ograniczyły dostawy towarowe na poszczególne okresy. Dostawy holenderskie podzielone zostały na trzy okresy, rozpoczynające się 1 kwietnia, 1 sierpnia i 1 grudnia br.

Głównymi pozycjami eksportu fińskiego do Holandii będą w tys. guldenów/: papier izolacyjny i inne specjalne gatunki papieru - 2.000, wyroby z papieru i tektury - 100, maszyny i wyroby metalowe - 500, szpule - 200, naczynia gliniane - 100, sprzęt sportowy - 75, chemikalia - 100, oraz /w tys. ton/: celuloza - 20, tektura - 6, papier rotacyjny - 3, inne gatunki papieru - 8, następnie /w tys. m³/: okraglaki - 52, koparki - 300, dykta - 24, podkłady kolejowe - 100.000 szt., marcica - 100.000 stds itd.

Dotychczasowe dostawy holenderskie obejmują /w tys. guldénów/: wyroby czekoladowe - 850, oleje i tłuszcze - 868, włókno lniane i bawełniane krótkowłókniste - 585, świeże owoce - 200, cebulki kwiatowe - 350, koks - 420, farby i lakiery - 1.195, chemikalia - 200, olejki eteryczne - 200, aparaturę radiową - 1.400, tkaniny bawełniane - 567, tkaniny wełniane - 522, tkaniny ze sztucznego jedwabiu - 216, walcówkę - 1.100 /w tym rury - 400/, surówkę - 200 itd.

Holenderska lista towarów zawiera również pozycję przewidującą budowę i remont statków na sumę 13 mln guldénów.

F R A N C J A - I Z R A E L

Pomiędzy Francją, a Izraelem zawarta została umowa handlowa i płatnicza, w ramach której Francja ma wydać licencje na import owoców cytrusowych, konserw owocowych i jarzynowych, tekstylii, obuwia, sztucznych zębów, diamentów itd., na ogólną sumę 1,5 mld franków francuskich. Eksport francuski obejmie towary tradycyjne, jednakże odpowiednia lista nie została dotychczas opublikowana.

F R A N C J A - P A K I S T A N

Pomiędzy Francją a Pakistanem zawarta została umowa płatnicza, dotycząca płatności /w sumie ca 200 mln rupii dla każdej ze stron/, dokonywanych do grudnia 1953 r. z tytułu dostaw towarów w ramach umowy handlowej z kwietnia br. /patrz nr 20/103 "WHZ"/. Rząd francuski utworzy specjalny fundusz we francuskich frankach dla opłacenia 75.000 t. bawełny pakistańskiej. Płatności z tytułu dostaw pozostałych towarów dokonywane będą w funtach szterlingach. Pakistan ze swej strony utworzy fundusz w rupiach w Państwowym Banku Pakistanu dla pokrycia dostaw towarów francuskich. Po wygaśnięciu terminu obowiązywania układu płatniczego różnica będzie pokryta w funtach szterlingach.

F R A N C J A - S A L W A D O R

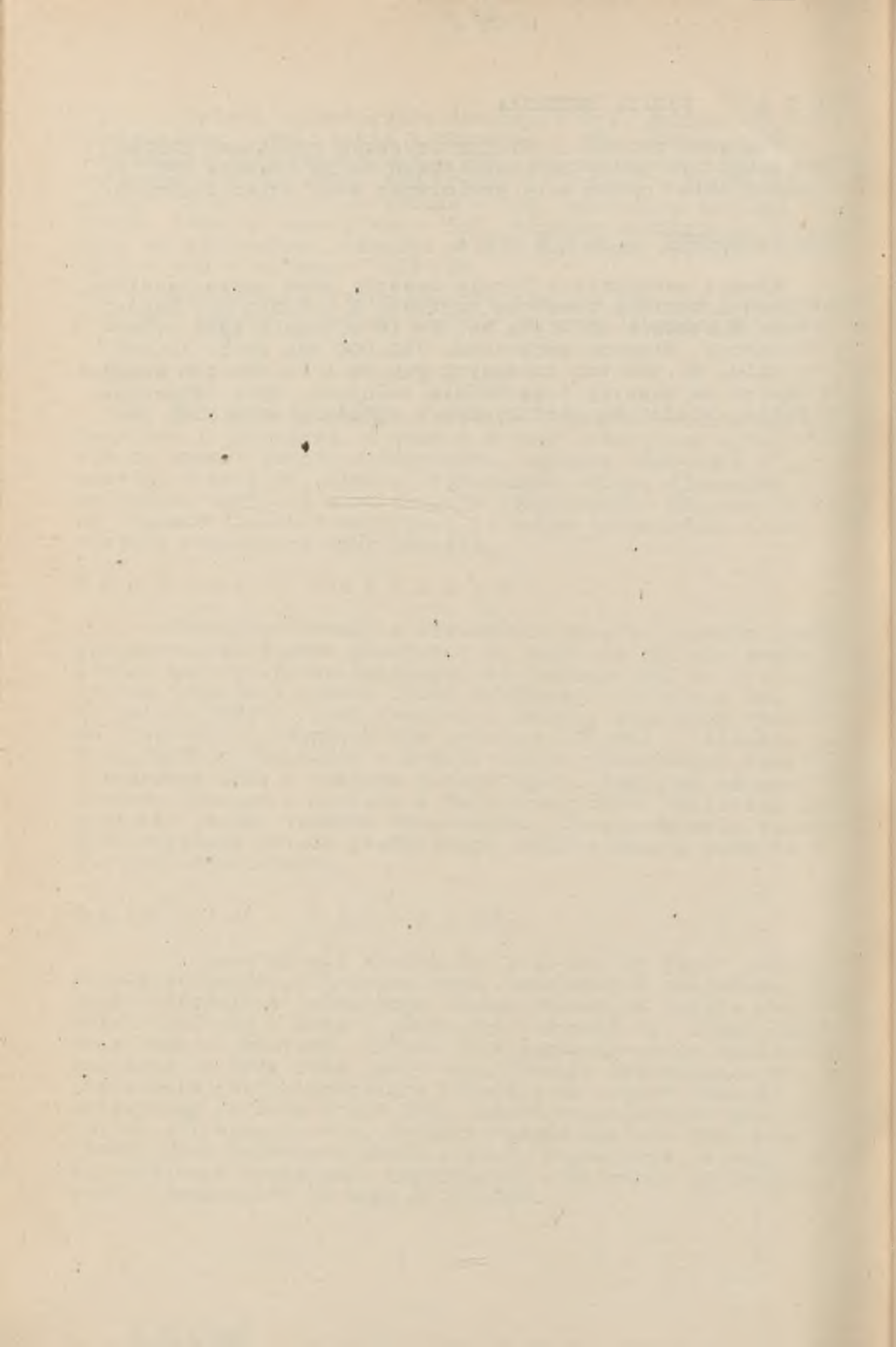
W uzupełnieniu wiadomości z nr 20/103 "WHZ" podajemy dalsze szczegóły, dotyczące umowy handlowej i płatniczej pomiędzy Francją a Salvadorem. Umowa płatnicza będzie obowiązywać w okresie 1 roku - płatności w ramach tej umowy dokonywane będą w dolarach. Termin obowiązywania umowy handlowej ustalono na trzy lata, przy czym Francja zobowiązała się do udzielenia swoim importerom licencji na import towarów z Salvadorem za sumę \$ 700.000. Import do Salvadora nie jest w tej chwili ograniczony, jednakże umowa zawiera klauzulę, w myśl której rząd Salvadora udzieli swoim importerom, w razie ewent. wprowadzenia restrykcji importowych - licencji na przywóz towarów francuskich na sumę \$ 700.000.

I N D I E - WIELKA BRYTANIA

Pomiędzy Indiami a Wielką Brytanią podpisany został układ płatniczy, który ma obowiązywać do 30 czerwca 1957 r. Wspomniany układ ma na celu zwolnienie kont szterlingowych.

NIEMCY ZACHODNIE - T U R C J A

Niemcy zachodnie i Turcja zawarły nową umowę handlową, przewidującą wymianę towarową wartości \$ 140 mln dla każdej ze stron. W okresie od lipca br. do 16 sierpnia 1954 r. Turcja dostarczy Niemcom zachodnim: 700.000 ton zbóż, 12.000 ton tytoniu, 32.000 ton suszonych owoców i 40.000 ton bawełny w zamian za maszyny i narzędzia rolnicze, wozy ciężarowe, chemikalia, aparaturę elektryczną i optyczną oraz inne maszyny.

C Ł A

A L G I E

Zmiana taryfy celnej

Zgodnie z wydanym zarządzeniem importowane na ~~rachunek~~ firm prywatnych zapaki przestały, poczynając od 3.VII.br., opłacać dotychczasowe cło w wysokości 50% a.v. /poz.t.c.660/.

A U S T R I A

Nowele do taryfy celnej

Rząd wydał szereg nowel do ustawy celnej zmierzających do liberalizacji przywozu towarów z zagranicy. Równocześnie ogłoszono bardzo obszerną listę towarów, których przywóz z krajów OECE pod względem ilości został zwolniony od ograniczeń, a potrzebne dewizy przydzielone są w sposób automatyczny. Lista ta zastąpiła poprzednie, ogłoszone w 1950 i 1951 r.

Austria i Niemcy w GATT

Austria i Niemcy zachodnie podpisały w N.Jorku drugi protokół do układu GATT, skutkiem czego wszystkie wzajemne przyznane ulgi taryfowe będą miały, poczynając od 30.VIII.br., zastosowanie do wszystkich państw - członków GATT.

E G I P T

Zmiany taryfy celnej

Egipski dziennik urzędowy /1.VII.1953/ ogłosił dwa dekrety w myśl których podniesione zostały stawki celne dla znacznej liczby towarów zagranicznego pochodzenia. Zmiana ta dotknęła towary spożywczo-rolnicze w ten sposób, że dawniej zniesione cło zostało ponownie ustanowione niekiedy w postaci dwóch różnych stawek celnych, maksymalnie i minimalnie, ponadto na towary luksusowe i nie pierwszej potrzeby podniesiono stawki ad valorem z 33% do 50%.

I N D I E

Zawieszenie cła eksportowego

Ministerstwo Finansów ogłosiło zawieszenie cła eksportowego od tkanin, dywanów, lin i mat jutowych. Dotychczasowe cło od worków i tkaniny rogozowej nie zostało uchylone.

I R A N

Utworzenie wolnego obszaru celnego

Na podstawie dekretu rządowego utworzona została strefa wolnocłowa w porcie Buszir.

K O L U M B I A

Zmiana przepisów celnych

Zarządzenie Dyrekcji Cel nr 241 postanawia, że odbiorca nadchodzących drogą pocztową z zagranicy książek i czasopism winien niezależnie od wypełnienia deklaracji celnej przedłożyć dowód o dokonanej rejestracji oraz fakturę handlową. Deklaracja winna zawierać kraj pochodzenia, nazwę waluty, wartość w pesos itp. dane szczegółowe. Przesyłki których wartość nie przekracza 1.000 pesos nie wymagają dokonania tych formalności.

L I B A N

Zmiany w taryfie celnej

Według szeregu wydanych w czerwcu i lipcu br dekrety rządowych uległy zmianie stawki przywozowej taryfy celnej, obejmujące masło, kawę, herbatę, ryż, kukurydzę, cukier, worki papierowe, tkaniny wełniane, jute, wyroby z żelaza i metali, sznury i liny.

S Z W E C J A

Cła antydumpingowe w Szwecji

Rząd ustalił - na wniosek przemysłu włókienniczego i z mocą natychmiastową cła antydumpingowe na importowane angielskie pończochy nylonowe, o ile będą one sprzedawane w Szwecji taniej niż na rynku brytyjskim. Badania szwedzkie wykazały, że różnica dochodzi do 30%.

Opłaty od importu paszy

Ministerstwo rolnictwa postanowiło z dniem 5 bm. nałożyć na importowane pewne gatunki paszy opłaty od 4 do 8 kr. za 100 kg makuchów i mączek.

NIEMCY ZACHODNIE

Ograniczenie importu

Wniosek, dotyczący wprowadzenia opłat celnych dla ochrony siodu zachodnio-niemieckiego przed importowanym, nie został przez rząd uwzględniony, gdyż wymagało to uchwały Bundestagu. Rząd bawarski zniósł jednak liberalizację importu siodu browarnianego, w okresie od 15.VII. do 31.XII.1953 r.

WYMOGI HANDLOWE I PIAINICZE

Argentyna - Niemcy zachodnie	57
Austria - Bułgarska Republika Ludowa	57
Austria - Czechosłowacja	58
Brazylia - Francja	58
Burm - Jugosławia	59
Dania - Hiszpania	59
Dania - Holandia	59
Finlandia - Holandia	59
Francja - Izrael	60
Francja - Pakistan	60
Francja - Salvador	60
Indie - Wielka Brytania	61
Niemcy zachodnie - Turcja	61

C. I. A

Belgier	Zmiana taryfy celnej	63
Austria	Nowele do taryfy celnej	63
	Austria i Niemcy zachodnie w GATT	63
Egipt	Zmiany taryfy celnej	63
Indie	Zawieszenie cła eksportowego	64
Iran	Ustalenie wolnego obszaru celnego	64
Kolumbia	Zmiana przepisów celnych	64
Liban	Zmiany w taryfie celnej	64
Szwecja	Cła antydumpingowe	64
	Opłaty od importu paszy	64
Niemcy zachodnie	Ograniczenie importu	65

Redakcja i administracja :

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel., 8-60-41